

Zakon o graničnoj kontroli

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 72/2009 i 39/2013. Vidi: čl. 29. Zakona - 20/2011-28. Vidi: čl. 2. Zakona - 40/2011-1.

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Granična kontrola i međunarodna granična policijska saradnja vrše se u skladu sa ovim zakonom.

Granična kontrola

Član 2

Granična kontrola, u smislu ovog zakona, obuhvata nadzor državne granice, granične provjere i procjenu prijetnji za bezbjednost državne granice i vrši se radi:

- 1) obezbjeđenja državne granice;
- 2) zaštite života i zdravlja ljudi i životne sredine;
- 3) sprječavanja vršenja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja i pronalaženja i hvatanja njihovih učinilaca;
- 4) sprječavanja nezakonitih migracija;
- 5) sprječavanja i otkrivanja drugih aktivnosti i radnji kojima se ugrožava javna bezbjednost.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **državna granica** je zamišljena vertikalna ravan koja prolazi graničnom linijom i dijeli kopneni, vazdušni i vodeni (morski, jezerski i riječni) prostor i podzemlje Crne Gore od susjednih država, kao i državna granica na području graničnih prelaza na putevima, aerodromima, željeznicama i vodenim lukama preko kojih se odvija međunarodni saobraćaj;
- 2) **granična linija** je linija koja na kopnu i vodi dijeli teritoriju Crne Gore od susjednih država;
- 3) **operator** je pravno ili fizičko lice koje koristi i obavlja odgovarajuću djelatnost na putevima, aerodromima, željeznici ili lukama na osnovu posebnog ugovora ili nadležni organ uprave ukoliko takav ugovor ne postoji;
- 4) **službeno lice** je policijski službenik i drugi državni službenik koji na državnoj granici primjenjuje

ovlašćenja, mjere i radnje propisane zakonom;

5) **plovni objekat** je brod, čamac i drugi plovni objekat namijenjen za plovidbu morem, jezerom i rijekom u međunarodnom saobraćaju;

6) **brod na kružnom putovanju** je putnički brod koji plovi određenom rutom prema unaprijed određenom programu koji obuhvata i turističke aktivnosti putnika u različitim lukama, na koji se tokom plovidbe putnici, po pravilu, ne ukrcavaju i ne iskrcavaju;

7) **trajektna veza** je veza između luke na teritoriji Crne Gore i luke druge države;

8) **slobodna plovidba** je upotreba plovnog objekta u sportske ili turističke svrhe između luke Crne Gore i luke druge države.

II. DRŽAVNA GRANICA I GRANIČNA LINIJA

Određivanje državne granice

Član 4

Poslove razgraničenja i utvrđivanja državne granice, kao i pripreme za zaključivanje međunarodnog ugovora o državnoj granici, zajedno sa nadležnim organima susjedne države, vrši komisija koju obrazuju organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo) i organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Državna granica obilježava se graničnim oznakama, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Poslove premjera i označavanja državne granice, održavanja i obnavljanja graničnih oznaka na državnoj granici i pripremu dokumenata o državnoj granici vrši organ uprave nadležan za poslove nekretnina.

+ **Vidi:**

[čl. 1. Zakona - 39/2013-26.](#)

Oznake i signalizacija

Član 5

Ako granična linija nije dovoljno vidljiva, na putevima u blizini državne granice mogu se postaviti posebne oznake i signalizacija kojima se upozorava na približavanje graničnoj liniji.

Na oznake i signalizaciju iz stava 1 ovog člana i u njihovoj neposrednoj blizini zabranjeno je postavljati druge oznake kojima se smanjuje njihova vidljivost ili na bilo koji drugi način mijenja značenje tih oznaka i signalizacije.

Oznake i signalizaciju iz stava 1 ovog člana postavlja organ uprave nadležan za poslove državnih puteva, na predlog organa uprave nadležnog za poslove policije (u daljem tekstu: Policija).

Oblik i sadržinu oznaka i signalizacije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

+ **Vidi:**

[čl. 2. Zakona - 39/2013-26.](#)

Obaveza vlasnika ili korisnika zemljišta

Član 6

Vlasnici ili korisnici zemljišta obavezni su da omoguće slobodan prolaz radi postavljanja i održavanja oznaka i signalizacije iz člana 5 ovog zakona i drugih oznaka uz državnu granicu.

Vidljivost granične linije

Član 7

Zbog vidljivosti granične linije Policija može licima zabraniti sadnju ili sjetvu određenih vrsta poljoprivrednih kultura, drveća ili rastinja uz graničnu liniju.

Za poslove održavanja granične linije koja, u skladu sa međunarodnim ugovorom, treba da bude očišćena od stabala i drugog rastinja koje smanjuje vidljivost graničnih oznaka ili granične linije odgovoran je organ uprave nadležan za poslove nekretnina.

Bezbjednost na graničnoj liniji

Član 8

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) može, iz bezbjednosnih razloga, zabraniti plovidbu, lov, ribolov, prelet aviona i helikoptera, kretanje, zadržavanje i naseljavanje uz graničnu liniju.

Zabrana iz stava 1 ovog člana traje dok traju bezbjednosni razlozi.

Pojedinačni ili grupni lov i ribolov u dubini teritorije do 300 metara od granične linije mora se, u pisanoj formi, najaviti nadležnom organu, najkasnije 24 časa prije početka lova, odnosno ribolova.

+ **Vidi:**

čl. 3. Zakona - 39/2013-26.

Uređenje prostora uz državnu granicu

Član 9

Ako se planskim dokumentom uređuje i prostor koji doseže do 100 metara od granične linije, Policija je dužna da u postupku izrade i donošenja planskog dokumenta dostavi potrebne podatke, kao i svoje predloge i mišljenja koji su neophodni za donošenje planskog dokumenta, u skladu sa propisima o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Ne može se donijeti planski dokument kojim bi se doveli u pitanje bezbjednost i preglednost državne granice.

III. PRELAZAK DRŽAVNE GRANICE I GRANIČNI PRELAZ

Prelazak državne granice na graničnom prelazu

Član 10

Prelazak državne granice je svako kretanje ljudi preko državne granice.

Državna granica se, po pravilu, može prelaziti samo na graničnim prelazima sa važećom putnom ispravom ili drugom ispravom propisanom za prelazak državne granice, u vrijeme koje je određeno za odvijanje saobraćaja na graničnom prelazu i na način koji je u skladu sa namjenom graničnog prelaza.

Radno vrijeme graničnih prelaza koji nijesu otvoreni 24 časa mora biti naznačeno.

Prelazak državne granice van graničnog prelaza

Član 11

Izuzetno od člana 10 ovog zakona, granica se može prelaziti i van graničnog prelaza i van utvrđenog radnog vremena graničnog prelaza u slučaju:

- 1) slobodne plovidbe;
- 2) iskrcavanja pomoraca radi boravka u opštini na čijem području je luka u kojoj je njihov brod pristao ili u susjednim opštinama;
- 3) prelaska lica ili grupe lica koja imaju odobrenje za prelazak državne granice, ako je takav prelazak neophodan iz opravdanih razloga i nije suprotan međunarodnom ugovoru;
- 4) prelaska lica ili grupe lica u slučaju nepredviđenih hitnih situacija, odnosno više sile.

Lice koje prelazi državnu granicu u slučajevima iz stava 1 ovog člana dužno je da o tome bez odlaganja obavijesti Policiju, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Odobrenje iz stava 1 tačka 3 ovog člana na zahtjev lica koja namjeravaju da pređu državnu granicu, izdaje Policija, uz saglasnost organa uprave nadležnog za poslove carina i lučke kapetanije, sa rokom važenja do jedne godine.

Policija će oduzeti odobrenje iz stava 3 ovog člana prije isteka roka važenja ako je zloupotrijebljeno, ako se ne koristi u svrhu radi koje je izdato i po prestanku razloga radi kojeg je izdato.

Sadržaj i obrazac odobrenja iz stava 3 ovog člana i zahtjeva za izdavanje tog odobrenja, kao i bliži način izdavanja odobrenja propisuje Ministarstvo.

Granični prelaz

Član 12

Granični prelaz je mjesto određeno za prelazak državne granice u drumskom, željezničkom, vazdušnom, pomorskom, jezerskom i riječnom saobraćaju.

Granični prelaz može biti stalni, sezonski i privremeni.

Stalni granični prelaz je mjesto određeno za prelazak državne granice u toku čitave godine u skladu sa planskim dokumentom.

Sezonski granični prelaz je mjesto određeno za prelazak državne granice u određenom periodu godine.

Privremeni granični prelaz je mjesto određeno za privremeni prelazak državne granice.

Plan sezonskih graničnih prelaza i postavljanje objekata

Član 13

Plan sezonskih graničnih prelaza donosi Ministarstvo uz saradnju sa ministarstvima nadležnim za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata, saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija, finansija i inostranih poslova.

Odobrenje za postavljanje objekata po planu iz stava 1 ovog člana izdaje ministarstvo nadležno za uređenje prostora i izgradnju objekata.

Granični prelazi za međunarodni i pogranični saobraćaj

Član 14

Granični prelazi mogu biti otvoreni za međunarodni i pogranični saobraćaj.

Granični prelaz otvoren za međunarodni saobraćaj je mjesto za prelazak državne granice crnogorskih i stranih državljana.

Granični prelaz otvoren za pogranični saobraćaj je mjesto za prelazak državne granice radi boravka crnogorskih državljana iz određene pogranične zone Crne Gore u određenoj pograničnoj zoni susjedne

države, odnosno boravka državljana susjedne države iz određene pogranične zone u određenoj pograničnoj zoni Crne Gore, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Otvaranje graničnog prelaza

Član 15

Granični prelaz otvara se aktom Vlade, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Aktom o otvaranju graničnog prelaza propisuje se vrsta graničnog prelaza, vrijeme na koje se otvara sezonski granični prelaz tokom godine, radno vrijeme graničnog prelaza i način prelaska državne granice.

Određivanje privremenog graničnog prelaza

Član 16

Izuzetno, privremeni granični prelaz može se odrediti na zahtjev ili po prethodno pribavljenoj saglasnosti nadležnog organa susjedne države radi:

- 1) izvođenja vježbi za sprječavanje prirodnih i drugih katastrofa;
- 2) održavanja kulturnih, vjerskih, naučnih, stručnih, sportskih i turističkih aktivnosti;
- 3) potrebe za preusmjeravanjem saobraćaja;
- 4) obavljanja aktivnosti koje proizilaze iz međunarodnih ugovora;
- 5) poljoprivrednih i ekonomskih aktivnosti ako postoji širi ekonomski interes.

Rješenje o određivanju privremenog graničnog prelaza donosi ministar, uz saglasnost ministara nadležnih za poslove finansija, saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija, inostranih poslova i uređenja prostora i zaštite životne sredine.

Rješenjem iz stava 2 ovog člana određuje se vrijeme na koje se taj prelaz otvara, koje ne može biti duže od tri mjeseca u toku jedne kalendarske godine, osim u slučaju iz stava 1 tačka 5 ovog člana i utvrđuju se troškovi njegovog otvaranja i rada.

Uređenost i opremljenost graničnog prelaza

Član 17

Granični prelazi moraju biti uređeni i opremljeni tako da omogućavaju bezbjedno vršenje granične kontrole, u skladu sa standardima i uslovima koje utvrđuje Vlada.

Uređenost i opremljenost graničnih prelaza iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na privremene granične prelaze.

Obaveze operatora i upravljača

Član 18

Operator je dužan da na graničnom prelazu obezbijedi potrebne uslove za vršenje granične kontrole u skladu sa članom 17 stav 1 ovog zakona.

Operator aerodroma, luke i upravljač željezničke infrastrukture na kojima se odvija međunarodni saobraćaj dužan je da obezbijedi prostor koji omogućava da se putnici u međunarodnom saobraćaju odvoje od drugih putnika, kao i prostor za smještaj stranaca koji ne ispunjavaju uslove za ulazak u Crnu Goru, u skladu sa posebnim zakonom.

Međusobni odnosi u vezi korišćenja objekata i prostora između operatora i upravljača iz stava 2 ovog

člana i Policije uređuju se ugovorom.

Područje graničnog prelaza

Član 19

Područje graničnog prelaza, u smislu ovog zakona, obuhvata prostor koji je potreban za vršenje granične kontrole i drugih graničnih poslova, kao i neposrednu okolinu sa objektima koji su potrebni za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja i za vršenje granične kontrole i drugih graničnih poslova.

Na zajedničkim graničnim prelazima, područje graničnog prelaza određuje se u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Područje graničnog prelaza iz stava 1 ovog člana određuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnih za poslove saobraćaja i pomorstva, uređenja prostora i izgradnje objekata, katastra nepokretnosti i carine.

+ **Vidi:**

čl. 4. Zakona - 39/2013-26.

Označavanje graničnog prelaza

Član 20

Granični prelaz, izuzev privremenog graničnog prelaza, i njegovo područje označavaju se propisanim oznakama i drugom signalizacijom, a natpisi se ispisuju na crnogorskom i stranom jeziku.

Oznake i drugu signalizaciju iz stava 1 ovog člana u drumskom saobraćaju, na predlog Policije, postavlja i održava organ uprave nadležan za poslove državnih puteva.

Oznake i signalizaciju na graničnom prelazu i njegovom području na aerodromima, lukama i željezničkoj infrastrukturi, na zahtjev Policije, postavlja i održava operator.

Oblik, sadržinu i izgled oznaka i druge signalizacije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ograničenja pri izgradnji i postavljanju objekata

Član 21

Na području graničnog prelaza ne mogu se graditi i postavljati objekti, instalacije i oprema ako bi njihova izgradnja ili postavljanje ometali vršenje granične kontrole.

U toku izgradnje i postavljanja objekata, instalacija i opreme na mjestima na kojima se vrši granična kontrola investitor je dužan da pribavi mišljenje Policije.

Kretanje i zadržavanje na području graničnog prelaza

Član 22

Na području graničnog prelaza mogu se kretati i zadržavati: službena lica, lica koja namjeravaju da pređu državnu granicu ili su je već prešla i lica koja obavljaju djelatnost na području graničnog prelaza.

Lica koja obavljaju djelatnost na području graničnog prelaza i lica koja namjeravaju da pređu državnu granicu ili su je već prešla mogu se kretati i zadržavati na za to određenom prostoru i dužna su da se pridržavaju upozorenja i izvršavaju naređenja policijskog službenika koji vrši graničnu kontrolu (u daljem tekstu: policijski službenik).

Identifikaciona oznaka

Član 23

Lica koja obavljaju djelatnost na području graničnog prelaza moraju na lijevoj strani gornjeg spoljnog dijela odjeće da nose identifikacionu oznaku za vrijeme boravka na području graničnog prelaza.

Troškove izdavanja identifikacione oznake iz stava 1 ovog člana snosi lice koje je podnijelo zahtjev za izdavanje te oznake.

Obrazac identifikacione oznake i način njenog izdavanja propisuje Ministarstvo.

IV. GRANIČNA KONTROLA

1. Nadležnost za vršenje granične kontrole

Ovlašćenja Policije u vršenju granične kontrole

Član 24

Graničnu kontrolu vrši Policija.

U vršenju poslova granične kontrole, policijski službenik primjenjuje ovlašćenja utvrđena zakonom, kojima se sa najmanje štetnih posljedica postiže cilj.

Policija je ovlašćena da, radi vršenja poslova granične kontrole, postavlja i koristi tehnička i druga sredstva komunikacije, kao i druga sredstva u skladu sa zakonom.

2. Nadzor državne granice

Ovlašćenja Policije u vršenju poslova nadzora državne granice

Član 25

Nadzor državne granice podrazumijeva mjere, radnje i ovlašćenja koje se preduzimaju uz državnu granicu, između graničnih prelaza i na graničnim prelazima izvan utvrđenog radnog vremena, u cilju suzbijanja prekograničnog kriminala, sprječavanja nezakonitog prelaska državne granice i zaštite njene nepovredivosti i preduzimanja mjera protiv lica koja su na nezakonit način prešla državnu granicu.

Nadzor državne granice vrši se na kopnu, moru i unutrašnjim vodama, primjenom odgovarajućih operativno taktičkih mjera i radnji.

U vršenju poslova nadzora državne granice, policijski službenik je ovlašćen i da:

- 1) vrši provjeru zastave plovnog objekta na teritorijalnom moru i unutrašnjim vodama, zaustavi plovni objekat, pretrese ga i pregleda odgovarajuće isprave;
- 2) goni, zadržava i sprovodi u najbližu luku ili pristanište plovni objekat koji se ne pridržava propisa Crne Gore, međunarodnih ugovora i međunarodnih običaja;
- 3) postavlja rampe i druge prepreke na putevima koji nijesu u funkciji graničnog prelaza, radi sprječavanja nezakonitog prelaska državne granice.

Način vršenja nadzora iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prava i obaveze vlasnika ili korisnika zemljišta

Član 26

Vlasnik ili korisnik zemljišta obavezan je da policijskom službeniku, radi vršenja poslova nadzora

državne granice, omogućiti slobodan prolaz i kretanje, uključujući i korišćenje svih vrsta saobraćajnih sredstava.

Štetu koju u slučaju iz stava 1 ovog člana pretrpi vlasnik ili korisnik zemljišta dužna je da naknadi Policija primjenom opštih propisa o naknadi štete.

Granični incidenti i povrede državne granice

Član 27

Granični incident je aktivnost stranih državnih organa na teritoriji Crne Gore, koja nije u skladu sa međunarodnim ugovorima ili propisima Crne Gore, kao i svako drugo narušavanje nepovredivosti državne granice i životne sredine u prostoru oko državne granice od strane službenika državnih organa i službenika organa lokalne uprave susjedne države.

Povreda državne granice je svako narušavanje nepovredivosti državne granice koje prouzrokuje stranac.

Granični incident i povredu državne granice utvrđuje Policija.

Granični incident i povreda državne granice rješavaju se u skladu sa međunarodnim ugovorom, odnosno diplomatskim putem, ukoliko ne postoji međunarodni ugovor.

Način postupanja Policije u utvrđivanju i rješavanju graničnog incidenta i povrede državne granice propisuje Ministarstvo, po pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za inostrane poslove.

3. Granična provjera

Definicija granične provjere

Član 28

Granična provjera obuhvata mjere i radnje koje se vrše na graničnom prelazu prilikom namjeravanog ili neposredno nakon obavljenog prelaska državne granice u cilju kontrole zakonitog ulaska lica u Crnu Goru, odnosno izlaska iz Crne Gore.

Vršenje granične provjere

Član 29

Granična provjera vrši se na području graničnog prelaza.

Granična provjera može se vršiti i van područja graničnog prelaza, u vozovima i na brodovima.

Granična provjera ili dio granične provjere može se vršiti na području druge države, ukoliko je to u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Prilikom vršenja granične provjere mora se poštovati dostojanstvo lica čija se provjera vrši, bez obzira na pol, rasu, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, invaliditet, godine života ili polnu orijentaciju.

Poslovi granične provjere

Član 30

Poslovi granične provjere obuhvataju provjeru:

1) lica;

- 2) stvari;
- 3) saobraćajnog sredstva.

Provjera lica

Član 31

Prilikom vršenja granične provjere lica policijski službenik ovlašten je da:

- 1) vrši uvid u putne ili druge isprave propisane za prelazak državne granice i uzima podatke iz putnih i drugih isprava;
- 2) utvrđuje identitet lica koja prelaze državnu granicu i vrši provjeru u evidencijama koje vodi Policija, Ministarstvo i drugi organi državne uprave, kao i međunarodne organizacije;
- 3) uzima otiske svih prstiju i dlanova lica i druge biometrijske podatke ako postoji sumnja u identitet, odnosno u vjerodostojnost putne ili druge isprave propisane za prelazak državne granice;
- 4) provjerava da li lice ispunjava uslove za ulazak u Crnu Goru, odnosno izlazak iz Crne Gore;
- 5) ovjerava prelazak državne granice, odnosno unosi u putnu ili drugu ispravu propisanu za prelazak državne granice podatke o ulasku i izlasku, kao i podatke o zabrani ulaska u zemlju, podatke o unošenju i prenošenju vatrenog oružja i municije i druge podatke od značaja za graničnu provjeru;
- 6) provjerava svrhu putovanja lica;
- 7) vrši pregled i pretres lica koji ne obuhvata pregled tjelesnih šupljina, ukoliko na drugi način nije moguće obaviti provjeru lica;
- 8) zadrži lice za vrijeme koje je neophodno za vršenje provjere, a najduže šest časova.

Policijski službenik je dužan da obezbijedi pravilno, nesmetano i brzo odvijanje granične provjere.

Provjera stvari i saobraćajnog sredstva

Član 32

Ako postoje osnovi sumnje o posjedovanju zabranjenih stvari, policijski službenik je ovlašten da od lica koje prelazi državnu granicu zahtijeva da pokaže stvari i predmete koje ima kod sebe ili u saobraćajnom sredstvu.

U postupku vršenja granične provjere stvari, policijski službenik može, prije vršenja provjere, da omogući licu da prijavi stvari organu uprave nadležnom za poslove carina.

Provjera saobraćajnog sredstva obuhvata:

- 1) unutrašnji i spoljni vizuelni pregled saobraćajnog sredstva;
- 2) pretres saobraćajnog sredstva, uključujući i rastavljanje pojedinih djelova saobraćajnog sredstva, ako postoje osnovi sumnje da lice koje upravlja saobraćajnim sredstvom prevozi skrivena lica i zabranjene stvari koje ukazuju na njihov identitet ili identitet drugih putnika u saobraćajnom sredstvu, a radi sprječavanja nezakonitog prelaska državne granice;
- 3) provjeru isprava za korišćenje i upravljanje saobraćajnim sredstvom i uzimanje podataka iz tih isprava;
- 4) provjeru u evidencijama koje vodi Ministarstvo i drugi organi državne uprave, kao i međunarodne organizacije.

+ **Vidi:**

čl. 5. Zakona - 39/2013-26.

Pravila o pregledanju i pretresu stvari i saobraćajnog sredstva

Član 33

Lice koje upravlja saobraćajnim sredstvom ili lice čije se stvari provjeravaju prisustvuje pregledu, odnosno pretresu.

Policijski službenik može izvršiti pregled, odnosno pretres stvari i saobraćajnog sredstva bez naredbe suda.

O izvršenom pretresu saobraćajnog sredstva i stvari iz stava 1 ovog člana policijski službenik sačinjava zapisnik.

Odstupanje od režima granične provjere

Član 34

U slučaju izuzetnih i nepredviđenih okolnosti koje su dovele do saobraćaja takve jačine da vrijeme čekanja na graničnom prelazu postaje predugo, i pored toga što su iskorišćene sve organizacione i druge mogućnosti, moguće je odstupanje od režima granične provjere.

Odstupanje iz stava 1 ovog člana podrazumijeva propuštanje pojedinih radnji prilikom vršenja granične provjere, uvodi se postepeno i traje dok traju okolnosti koje su ga izazvale.

Odluku o odstupanju od režima granične provjere donosi policijski službenik koji rukovodi graničnom provjerom na graničnom prelazu.

Policijski službenik iz stava 3 ovog člana određuje prioritetne ciljeve granične provjere koji treba da budu prilagođeni konkretnim uslovima, tako da ta provjera bude uspješna.

Prilikom određivanja prioritetnih ciljeva granične provjere, provjera ulaska po pravilu ima prednost u odnosu na provjeru izlaska iz Crne Gore.

U slučaju odstupanja od režima granične provjere, policijski službenik stavlja otisak štambilja u putne isprave na ulasku u Crnu Goru i na izlasku iz Crne Gore, u skladu sa članom 43 ovog zakona.

Shodna primjena drugih propisa

Član 35

Kad policijski službenik prilikom pregleda ili pretresa lica, stvari ili saobraćajnog sredstva pronade predmete koje treba oduzeti ili koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku, nastaviće postupak po propisima kojima se uređuje krivični ili prekršajni postupak.

Ako stvari koje policijski službenik pronade prilikom pregleda ili pretresa lica, stvari ili saobraćajnog sredstva nijesu potrebne za sprovođenje postupka iz stava 1 ovog člana, a podliježu carinskoj ili drugoj kontroli, dalji postupak nastavljaju organi nadležni za vršenje te kontrole, u skladu sa posebnim zakonom.

Minimalna granična provjera

Član 36

Crnogorski državljani, stranci koji mogu da ulaze u Crnu Goru u skladu sa međunarodnim ugovorom i propisom o viznom režimu na osnovu lične karte i stranci državljani država članica Evropske Unije podliježu minimalnoj provjeri, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Minimalna granična provjera obuhvata provjeru:

1) identiteta lica na osnovu uvida u putnu ispravu, a sastoji se od brze i neposredne provjere, po potrebi upotrebom tehničkih sredstava i provjerom u evidencijama o izdatim putnim ispravama, ukradenim, nezakonito stečenim, izgubljenim i nevažećim putnim ispravama, kao i od utvrđivanja

znakova falsifikovanja;

2) saobraćajnog sredstva upotrebom tehničkih sredstava i provjerom u evidencijama saobraćajnih sredstava koje vodi Ministarstvo i drugi organi državne uprave, kao i međunarodne organizacije.

Provjera iz stava 1 ovog člana vrši se prilikom ulaska u Crnu Goru i izlaska iz Crne Gore.

+ **Vidi:**

čl. 6. Zakona - 39/2013-26.

Detaljna granična provjera

Član 37

Lica koja nijesu obuhvaćena članom 36 stav 1 ovog zakona, kao i lica za koja postoje osnovi sumnje da mogu ugroziti bezbjednost državne granice, javnu bezbjednost, javni poredak i javno zdravlje, podliježu detaljnoj graničnoj provjeri prilikom ulaska u Crnu Goru ili izlaska iz Crne Gore.

Prilikom detaljne provjere, lice koje se provjerava na drugoj liniji provjere, obavještava se o svrsi i postupku te provjere.

Druga linija provjere obuhvata mjere i radnje koje se mogu dalje vršiti na posebno određenom mjestu na graničnom prelazu, koje nije mjesto na kojem se vrši granična provjera svih lica.

Detaljna granična provjera prilikom ulaska u Crnu Goru

Član 38

Detaljna granična provjera prilikom ulaska u Crnu Goru obuhvata provjeru:

- 1) uslova za ulazak stranaca propisanih posebnim zakonom;
- 2) putnih isprava radi utvrđivanja znakova falsifikovanja;
- 3) ulaznih i izlaznih štambilja u putnim ispravama u cilju provjere prekoračenja trajanja odobrenog boravka;
- 4) mjesta polaska i mjesta namjeravanog boravka i, po potrebi, odgovarajuće prateće isprave;
- 5) potrebnih novčanih sredstava za vrijeme trajanja i u svrhu namjeravanog boravka, za povratak u državu porijekla ili tranzit do treće države u kojoj mu je zagaranтован prihvаt ili da ta sredstva može zakonito steći;
- 6) da lice, njegovo prevozno sredstvo i stvari koje nosi sa sobom neće ugroziti bezbjednost državne granice, javni poredak i javno zdravlje.

Provjera iz stava 1 ovog člana podrazumijeva neposrednu provjeru podataka i upozorenja o licima i stvarima iz odgovarajućih evidencija, kao i radnje koje treba preduzeti na osnovu tih upozorenja.

Detaljna granična provjera prilikom izlaska iz Crne Gore

Član 39

Detaljna granična provjera prilikom izlaska iz Crne Gore obuhvata provjeru:

- 1) posjedovanja važeće putne isprave za prelazak državne granice;
- 2) znakova falsifikovanja na putnoj ispravi;
- 3) posjedovanja važeće vize, odnosno odobrenja privremenog boravka ili stalnog nastanjenja;
- 4) da lice nije prekršilo odobrenje prekoračenjem odobrenog vremena boravka;
- 5) upozorenja o licima i predmetima iz odgovarajuće baze podataka.

Dužnosti prilikom prelaska državne granice

Član 40

Lice koje namjerava da pređe ili je već prešlo državnu granicu dužno je da:

- 1) stavi na uvid isprave propisane za prelazak državne granice;
- 2) se podvrgne graničnoj provjeri;
- 3) ne napušta područje graničnog prelaza dok se ne izvrši granična provjera;
- 4) ne izbjegava i ne pokušava da izbjegne graničnu provjeru.

Lice iz stava 1 ovog člana dužno je da, na zahtjev policijskog službenika, da dodatna objašnjenja u vezi podataka i dokumentacije iz člana 38 stav 1 i člana 39 ovog zakona u vezi prelaska državne granice i postupka po njegovim upozorenjima i naređenjima.

Lice koje upravlja saobraćajnim sredstvom kojim prelazi državnu granicu dužno je da zaustavi saobraćajno sredstvo na određenom prostoru graničnog prelaza na kojem se vrši granična provjera i da, poslije završene provjere, saobraćajnim sredstvom napusti područje graničnog prelaza.

Unošenje i iznošenje oružja i municije

Član 41

- prestao da važi -

+ **Vidi:**

čl. 29. Zakona - 20/2011-28.

Postupak izdavanja odobrenja pripadnicima stranih službi bezbjednosti

Član 42

Za ulazak u Crnu Goru pripadniku stranih službi bezbjednosti u uniformi sa službenim vatrenim oružjem i vozilom koje je označeno njihovim oznakama izdaje se odobrenje.

Odobrenje za ulazak licima iz stava 1 ovog člana izdaje Policija.

Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na ulazak, boravak ili prelazak stranih oružanih snaga preko teritorije Crne Gore u cilju izvođenja vježbi, obuke i učestvovanja u mirovnim i humanitarnim aktivnostima u skladu sa odredbama posebnog zakona kojim se uređuju pitanja vojske i odbrane.

Pripadnici stranih službi bezbjednosti iz stava 1 ovog člana, koji su članovi delegacija u službenoj posjeti, mogu ući u Crnu Goru i bez posebnog odobrenja u uniformi i sa ličnim naoružanjem ako je sastavni dio uniforme, uz prethodnu usmenu saglasnost Policije.

Pripadnici stranih službi bezbjednosti koji neposredno obezbjeđuju visoke predstavnike drugih država ili međunarodnih organizacija, prilikom posjeta Crnoj Gori, mogu nositi službeno vatreno oružje i municiju, uz prethodnu usmenu saglasnost Policije.

Izuzetno, odobrenje, odnosno saglasnost iz st. 2, 4 i 5 ovog člana može se izdati i licima koja su u tranzitu preko teritorije Crne Gore.

Obrazac, sadržinu i način izdavanja odobrenja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Stavljanje otiska štambilja

Član 43

Prelazak državne granice ovjerava se u putnoj ispravi stavljanjem otiska štamбилja, ukoliko međunarodnim ugovorom nije drukčije predviđeno.

Otisak ulaznog ili izlaznog štamбилja stavlja se i u putnu ispravu:

- 1) u kojoj je već sadržana važeća viza koja strancima omogućava prelazak državne granice;
- 2) stranca kome je na graničnom prelazu izdata viza;
- 3) stranca kome za ulazak nije potrebna viza;
- 4) crnogorskog državljanina prilikom izlaska iz Crne Gore.

Licima koja državnu granicu prelaze sa ličnom kartom, na njihov zahtjev, policijski službenik dužan je da izda potvrdu koja služi kao dokaz o ulasku u Crnu Goru, odnosno izlasku iz Crne Gore.

Izuzetak od obaveze stavljanja otiska štamбилja

Član 44

Izuzetno od člana 43 ovog zakona, otisak ulaznog, odnosno izlaznog štamбилja ne stavlja se u:

1) putne isprave visokih predstavnika druge države i članova njene delegacije čiji je dolazak službeno najavljen diplomatskim putem;

2) dozvole pilota ili potvrde članova posade aviona;

3) putne isprave pomoraca u slučaju kad ostaju na brodu u području luke u kojoj brod pristaje;

4) putne isprave članova posade i putnika brodova na kružnom putovanju koji podliježu provjerama u skladu sa članom 54 stav 2 ovog zakona;

5) putnu ispravu stranca, na njegov zahtjev, ukoliko bi to moglo prouzrokovati ozbiljne probleme, pri čemu se činjenica ulaska ili izlaska, lično ime i broj putne isprave konstatuju na posebnom listu koji se uručuje strancu.

Pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, u slučajevima odstupanja od režima granične provjere iz člana 34 ovog zakona, otisak ulaznog, odnosno izlaznog štamбилja ne stavlja se u:

1) putne isprave crnogorskih državljana;

2) putne isprave stranaca koji mogu da ulaze u Crnu Goru u skladu sa međunarodnim ugovorom i propisom o viznom režimu na osnovu lične karte;

3) putne isprave državljana država članica Evropske Unije.

Izgled, sadržaj i način stavljanja otiska štamбилja u putnu ispravu, obrazac potvrde iz člana 43 stav 3 ovog zakona i obrazac posebnog lista iz stava 1 tačka 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

+ **Vidi:**

čl. 7. Zakona - 39/2013-26.

4. Posebna pravila graničnih provjera određenih kategorija lica

Lica koja ne podliježu graničnoj provjeri

Član 45

Graničnim provjerama ne podliježu predstavnici drugih država i članovi njihovih delegacija čiji je ulazak u Crnu Goru i izlazak iz Crne Gore najavljen Policiji diplomatskim putem.

Granična provjera pilota i drugih članova posade

Član 46

Piloti, imaoči pilotske dozvole i drugi članovi posade koji imaju potvrdu o pripadnosti posadi izdatu u skladu sa posebnim propisima, za vrijeme obavljanja dužnosti podliježu graničnoj provjeri iz člana 36 ovog zakona.

Provjera lica iz stava 1 ovog člana vrši se prije provjere putnika ili na posebnom za to predviđenom mjestu, a ako policijski službenik poznaje ta lica, njihovu provjeru može vršiti povremeno.

Lica iz stava 1 ovog člana, za vrijeme obavljanja dužnosti mogu:

- 1) se ukrcavati ili iskrcavati na aerodromu gdje privremeno pristaju;
- 2) ući na teritoriju opštine u koju privremeno slijeću.

Granična provjera pomoraca

Član 47

Pomorci, imaoči identifikacione isprave pomorca izdate u skladu sa posebnim propisima, koji se iskrcavaju radi boravka u području luke u kojoj je brod pristao ili u susjednom mjestu, ne podliježu graničnim provjerama pod uslovom da se nalaze na popisu posade broda kojem pripadaju, a koji je prethodno predat na provjeru Policiji.

U skladu sa procjenom prijetnji za bezbjednost državne granice i zaštitu od nezakonite migracije, pomorci podliježu graničnoj provjeri prije njihovog iskrcavanja na obalu.

Ako pomorac predstavlja prijetnju za bezbjednost državne granice, javni poredak i javno zdravlje, može mu se zabraniti iskrcavanje.

Pomorac koji namjerava da boravi van mjesta koje se nalazi u blizini luke mora ispunjavati uslove za ulazak na teritoriju Crne Gore u skladu sa posebnim propisima.

Granična provjera lica sa diplomatskim statusom

Član 48

Lice koje je imalac diplomatskog ili službenog pasoša izdatog u skladu sa propisima svoje države, kao i imalac isprave za prelazak državne granice koju izdaje međunarodna organizacija podliježe minimalnoj graničnoj provjeri i ima prioritet i olakšice prilikom vršenja te provjere u odnosu na ostale putnike, ukoliko se radi o službenom putovanju.

Lice iz stava 1 ovog člana ne prilaže dokaz o potrebnim sredstvima za izdržavanje, u skladu sa posebnim zakonom.

Policijski službenik može da zahtijeva od lica koje se poziva na privilegije i imunitete po međunarodnom pravu da pruži dokaz kojim se potvrđuje njegov diplomatski status.

Akreditovanim članovima diplomatskih i konzularnih predstavništava i članovima njihovih porodica prelazak državne granice je dozvoljen na osnovu posebne lične karte koja je izdata u skladu sa posebnim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Kad policijski službenik utvrdi da postoje smetnje za ulazak lica iz st. 1 do 4 ovog člana u Crnu Goru, tim licima neće zabraniti ulazak bez prethodne konsultacije sa organom državne uprave nadležnim za inostrane poslove.

Prekogranični radnici

Član 49

Prekogranični radnici koji često prelaze državnu granicu na istom graničnom prelazu podliježu graničnoj provjeri iz člana 36 ovog zakona.

Izuzetno, lica iz stava 1 ovog člana, koja su dobro poznata policijskom službeniku zbog čestog prelaska državne granice na istom graničnom prelazu i za koja je provjerama u odgovarajućim evidencijama utvrđeno da ne postoje smetnje za prelazak državne granice, povremeno će se podvrgavati graničnoj provjeri u cilju utvrđivanja da:

- 1) posjeduju odgovarajuće isprave za prelazak državne granice;
- 2) ispunjavaju uslove za ulazak u Crnu Goru u skladu sa posebnim propisima.

Nad licima iz stava 1 ovog člana povremeno se može sprovoditi detaljna granična provjera, bez najave.

Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana shodno se primjenjuju i na druge kategorije lica koja često prelaze državnu granicu.

Maloljetno lice

Član 50

Prilikom provjere maloljetnog lica, policijski službenik posebnu pažnju obraća da li maloljetno lice putuje samo ili u pratnji drugog lica.

Kad maloljetno lice putuje u pratnji drugog lica policijski službenik provjerava:

- 1) da li je to drugo lice roditelj ili zakonski zastupnik određen u skladu sa zakonom;
- 2) činjenice i okolnosti koje ukazuju na mogućnost da li je maloljetno lice nezakonito odvedeno od jednog od roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

U slučajevima iz stava 2 ovog člana policijski službenik vrši detaljnu graničnu provjeru koja obavezno obuhvata provjeru odobrenja za putovanje u drugu državu maloljetnog lica, izdatog u skladu sa posebnim propisima.

Kad maloljetno lice putuje bez pratnje, policijski službenik vrši detaljnu graničnu provjeru kako bi se utvrdilo da li maloljetno lice napušta Crnu Goru bez odobrenja roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika određenog u skladu sa zakonom.

5. Posebna pravila graničnih provjera u međunarodnom željezničkom, vazdušnom, pomorskom, jezerskom i riječnom saobraćaju

Granična provjera u međunarodnom željezničkom saobraćaju

Član 51

U vozovima u međunarodnom saobraćaju vrši se granična provjera svih putnika i osoblja koji prelaze državnu granicu, kao i osoblja u teretnim i praznim vozovima.

Provjere iz stava 1 ovog člana vrše se na peronu na prvoj stanici dolaska ili odlaska i u vozu tokom vožnje do prelaska državne granice.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u cilju bržeg odvijanja željezničkog putničkog saobraćaja, granična provjera, u skladu sa međunarodnim ugovorom, može se vršiti u vozu tokom vožnje do prve stanice na teritoriji druge države.

Policijski službenik, prilikom vršenja granične provjere, može zatražiti provjeru prostora u vagonima uz pomoć konduktera u cilju otkrivanja skrivenih lica i stvari koje podliježu graničnoj provjeri.

Voz u međunarodnom saobraćaju koji ulazi u Crnu Goru, odnosno izlazi iz Crne Gore, ne smije se zaustaviti na dijelu pruge između državne granice i graničnog prelaza, osim ako je to neophodno zbog

regulisanja željezničkog saobraćaja i u slučaju više sile.

Ako se voz u međunarodnom saobraćaju koji je prešao državnu granicu zaustavi na otvorenoj pruži van područja graničnog prelaza, mašinovođa je dužan da preuzme potrebne mjere u cilju sprječavanja ulaska, odnosno izlaska lica iz voza i o zaustavljanju odmah obavijesti Policiju.

Granična provjera u međunarodnom vazdušnom saobraćaju

Član 52

Granična provjera lica u međunarodnom vazdušnom saobraćaju vrši se na aerodromu, na mjestu određenom za tu svrhu.

Operator je dužan da preduzme mjere za usmjeravanje putnika u prostorije određene za vršenje granične provjere.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, granične provjere se mogu vršiti i u avionu ili na izlazima iz aviona, na osnovu procjene opasnosti koja je u vezi sa bezbjednošću državne granice i nezakonitim migracijama.

Ako, u slučaju više sile, vazduhoplov sleti na poletno sletnu stazu koja nije granični prelaz, vazduhoplov može nastaviti let samo nakon odobrenja Policije i organa uprave nadležnog za poslove carina.

Odredba stava 4 ovog člana shodno se primjenjuje i na vazduhoplov koji sleti bez dozvole.

Vođa vazduhoplova koji se koristi u svrhe privatnih letova u međunarodnom saobraćaju dužan je da prije polijetanja Policiji dostavi plan leta i opštu izjavu koja sadrži informacije o identitetu putnika.

Na opštu izjavu iz stava 6 ovog člana policijski službenik stavlja otisak štambilja.

Obaveze prevoznika u vazdušnom saobraćaju

Član 52a

Prevoznik u vazdušnom saobraćaju dužan je da, odmah po završetku prijave putnika za let, Policiji na graničnom prelazu na kojem će putnici ući u Crnu Goru, dostavi potpune i tačne podatke o putnicima.

Podaci iz stava 1 ovog člana su: ime i prezime, broj i vrsta putne isprave, državljanstvo, datum rođenja, naziv graničnog prelaza na kojem će ući u Crnu Goru, oznaka leta, vrijeme polaska i dolaska, ukupan broj putnika i mjesto ukrcaja.

Podaci iz stava 1 ovog člana prikupljaju se i dostavljaju elektronskim putem, a u slučaju nemogućnosti takvog dostavljanja, prikupljanje i dostavljanje tih podataka vrši se na drugi odgovarajući način.

O dostavi podataka iz stava 1 ovog člana prevoznik u vazdušnom saobraćaju registrovan u Crnoj Gori obavijestiće putnika u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

+ **Vidi:**

čl. 8. Zakona - 39/2013-26.

Opšti postupci za granične provjere u međunarodnom pomorskom, jezerskom i riječnom saobraćaju

Član 53

Granična provjera na plovnom objektu u međunarodnom saobraćaju vrši se u luci dolaska ili polaska u kojoj se nalazi granični prelaz ili na plovnom objektu. U skladu sa međunarodnim ugovorom, granična provjera se može vršiti i tokom plovidbe ili nakon pristajanja plovnog objekta na području druge države.

Provjerom iz stava 1 ovog člana utvrđuje se da li članovi posade i putnici ispunjavaju uslove za ulazak u Crnu Goru ili izlazak iz Crne Gore, u skladu sa posebnim zakonom.

Zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice, popis članova posade i svih putnika u dva primjerka predaje Policiji najkasnije nakon pristajanja u luku.

Ako, usljed više sile, plovni objekat pristane u mjestu gdje se ne nalazi granični prelaz, zapovjednik plovnog objekta dužan je da kopiju popisa članova posade i putnika dostavi Policiji, odnosno najbližoj ili dostupnoj lučkoj kapetaniji ili lučkoj ispostavi.

U slučaju iz stava 4 ovog člana zapovjednik plovnog objekta ne smije ukrcavati i iskrcevati lica osim ako se radi o spašavanju tih lica.

Kopiju popisa iz stava 4 ovog člana potpisuje policijski službenik koji vrši graničnu provjeru i vraća je zapovjedniku plovnog objekta koji je dužan da je pokaže na zahtjev Policije za vrijeme boravka u luci.

Zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice o svim promjenama sastava posade ili broja putnika odmah obavještava Policiju.

Zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice obavještava Policiju, ako je moguće i prije pristajanja plovnog objekta u luci, o prisustvu skrivenih putnika. Zapovjednik broda odgovoran je za skrivene putnike.

Zapovjednik plovnog objekta dužan je da blagovremeno obavijesti policijske službenike koji vrše granične provjere o isplovljavanju plovnog objekta, odnosno najbližu ili dostupnu lučku kapetaniju ili lučku ispostavu.

Prije isplovljavanja zapovjednik plovnog objekta dužan je da kopiju popisa iz stava 4 ovog člana preda policijskom službeniku nadležnom za vršenje graničnih provjera.

Zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice, dužan je da, nakon završene granične provjere, najkraćim plovnim putem, plovnim objektom napusti teritorijalne vode Crne Gore.

+ **Vidi:**

čl. 9. Zakona - 39/2013-26.

Posebni postupak granične provjere broda na kružnom putovanju

Član 54

Zapovjednik broda na kružnom putovanju ili brodar, odnosno ovlašćeno lice dužan je da dostavi Policiji plan puta i program kružnog putovanja najkasnije 24 časa prije napuštanja luke polaska i prije uplovljavanja u luku dolaska u kojoj se nalazi granični prelaz.

Nakon uplovljavanja, odnosno prije isplovljavanja iz luke članovi posade i putnici podliježu graničnim provjerama na osnovu popisa članova posade i putnika koji se nalaze na brodu.

U popis članova posade i putnika unose se ime i prezime, datum rođenja, državljanstvo i broj i vrsta putne isprave, a ako je potrebno i broj vize.

Zapovjednik broda ili brodar, odnosno ovlašćeno lice dostavlja popis iz stava 2 ovog člana Policiji najkasnije 24 časa prije pristajanja u luci na teritoriji Crne Gore, a ako putovanje do luke traje manje od 24 časa, odmah nakon završetka ukrcavanja.

Na popis članova posade i putnika iz stava 2 ovog člana stavlja se otisak štambilja.

Putnici koji se iskrcevaju na obalu podliježu graničnoj provjeri u skladu sa ovim zakonom, osim ako procjena rizika povezanih sa bezbjednošću državne granice i nezakonitom migracijom ukazuje da ne postoji potreba da se provjera vrši.

Poseban postupak granične provjere lica na plovnom objektu za slobodnu plovidbu

Član 55

Granična provjera lica na plovnom objektu za slobodnu plovidbu koji uplovi u luku u kojoj se nalazi granični prelaz vrši se na osnovu popisa tih lica koji se dostavlja Policiji najkasnije nakon pristajanja u

luku.

Ukoliko se lica sa plovnog objekta za slobodnu plovidbu iskrcavaju u luku radi boravka u njoj, podliježu graničnim provjerama.

Plovni objekat za slobodnu plovidbu može uploviti u luku koja nije određena kao granični prelaz, ukoliko mu to dozvoli najbliža ili dostupna lučka kapetanija ili lučka ispostava i u slučaju više sile.

Najbliža ili dostupna lučka kapetanija ili lučka ispostava o uplovljavanju plovnog objekta za slobodnu plovidbu obavještava Policiju u najbližoj luci koja je određena kao granični prelaz u cilju vršenja granične provjere. Popis lica na plovnom objektu za slobodnu plovidbu dostavlja se najbližoj ili dostupnoj lučkoj kapetaniji ili lučkoj ispostavi koja ga predaje Policiji najkasnije nakon pristajanja plovnog objekta za slobodnu plovidbu u luku.

Prilikom granične provjere iz stava 4 ovog člana, Policiji se predaje dokument koji sadrži sve tehničke karakteristike plovnog objekta za slobodnu plovidbu i popis lica na tom plovnom objektu. Kopija tog dokumenta čini sastavni dio isprava plovnog objekta sve dok se plovni objekat nalazi u teritorijalnim vodama Crne Gore.

Kopija dokumenta iz stava 5 ovog člana prilikom isplovljavanja plovnog objekta za slobodnu plovidbu vraća se Policiji.

Posebni postupak granične provjere na trajektu

Član 56

Na trajektnoj vezi vrši se granična provjera putnika, vozača, članova posade trajekta i vozila na trajektu, i to:

- putnika - pješaka pojedinačno;
- vozača i putnika autobusa pojedinačno, njihovim izlaskom iz autobusa;
- putnika u automobilima dok su u svojim automobilima;
- vozača teških teretnih kamiona i lica u pratnji dok su u svojim kamionima, odvojeno od ostalih putnika;
- članova posade na trajektima na način iz člana 52 ovog zakona;
- vozila, kao i tereta i robe u i na vozilima, povremeno i neselektivno u cilju otkrivanja nezakonitih migranata.

Izdavanje odobrenja za kretanje člana posade koji nema vizu

Član 57

Članu posade stranog broda, koji nema potrebnu vizu, a svoj status može dokazati identifikacionom ispravom pomorca iz člana 47 stav 1 ovog zakona ili je upisan u popis članova posade i putnika, kao i članu posade stranog vazduhoplova, koji nema potrebnu vizu, a posjeduje ispravu člana posade izdatu u skladu sa međunarodnim standardima, za vrijeme zadržavanja broda, odnosno vazduhoplova na području graničnog prelaza može se izdati odobrenje za kretanje na području u kojem se nalazi granični prelaz, luka, odnosno aerodrom.

Odobrenja iz stava 1 ovog člana, na zahtjev zapovjednika stranog broda, odnosno vođe vazduhoplova izdaje Policija, za vrijeme zadržavanja broda ili vazduhoplova, a najduže do 90 dana.

Član posade iz stava 1 ovog člana ne smije se bez odobrenja kretati na području na kojem se nalazi granični prelaz, luka ili aerodrom.

Obrazac, sadržinu i način izdavanja odobrenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

+ **Vidi:**

čl. 10. Zakona - 39/2013-26.

V. POSLOVI POLICIJE VAN PODRUČJA GRANIČNOG PRELAZA

Ovlašćenja policijskog službenika

Član 58

Van područja graničnog prelaza policijski službenik je ovlašten da vrši kontrolu lica, saobraćajnog sredstva i stvari na putnim pravcima i objektima od značaja za prekogranični promet, radi sprječavanja nezakonitog ulaska u Crnu Goru i boravka u Crnoj Gori, kao i sprječavanja prekograničnog kriminala, sve dok postoje saznanja da se na taj način mogu pronaći učinioci krivičnih djela i kad za to postoje bezbjednosni razlozi.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana policijski službenik primjenjuje ovlašćenja iz čl. 31, 32 i 33 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana policijski službenik ne stavlja otisak štambilja u putne isprave.

VI. MEĐUNARODNA GRANIČNA SARADNJA

Oblici saradnje

Član 59

Međunarodna granična saradnja obuhvata aktivnosti stranih policijskih službi na državnoj teritoriji Crne Gore, odnosno Policije na stranoj državnoj teritoriji, saradnju sa stranim službama bezbjednosti i razmjenu oficira za vezu.

Međunarodna saradnja iz stava 1 ovog člana ostvaruje se na osnovu međunarodnog ugovora.

Međunarodna granična saradnja službi

Član 60

Na teritoriju Crne Gore mogu ući službenici stranih bezbjednosnih službi i vršiti određene radnje nadzora državne granice i druge poslove međunarodne policijske saradnje saglasno međunarodnim ugovorima.

Policijski službenici mogu, u skladu sa međunarodnim ugovorom, u drugim državama vršiti određene radnje i poslove iz stava 1 ovog člana.

Pripadnici stranih službi iz stava 1 ovog člana mogu na teritoriji Crne Gore, bez posebnog odobrenja, koristiti tehničku opremu i vozila sa svojim oznakama, nositi uniformu, službeno oružje i druga sredstva prinude, ako je to sastavni dio njihove službene uniforme.

VII. EVIDENCIJE

Prikupljanje ličnih i drugih podataka

+ **Vidi:**

čl. 11. Zakona - 39/2013-26.

Član 61

U cilju efikasnog obavljanja granične kontrole i drugih poslova u skladu sa ovim zakonom, Policija je ovlašćena da od lica prema kojima primjenjuje ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom prikuplja lične i druge podatke i da te podatke unosi i obrađuje u evidencijama koje vodi u skladu sa ovim zakonom.

Podatke iz stava 1 ovog člana Policija može da prikuplja i primjenom tehničkih i drugih sredstava.

Pod tehničkim i drugim sredstvima podrazumijevaju se:

1) uređaji i druga tehnička sredstva kojima se vrši automatsko očitavanje putnih i drugih isprava na osnovu kojih se utvrđuje identitet lica, kao i registarskih oznaka motornih vozila;

2) uređaji i druga tehnička sredstva kojima se, u cilju traganja, utvrđivanja identiteta i pronalaska učinilaca krivičnih djela i prekršaja prilikom vršenja granične kontrole vrši fotografisanje, snimanje i daktiloskopija;

3) video nadzor.

Uređaji iz stava 3 tač. 2 i 3 ovog člana, na području graničnog prelaza, moraju biti postavljeni na vidnom mjestu sa vidno obilježenim znakom upozorenja.

Podaci prikupljeni primjenom uređaja i sredstava iz stava 3 tač. 1 i 2 ovog člana uništavaju se po isteku roka od pet godina od dana kad su prikupljeni, a podaci prikupljeni primjenom uređaja i sredstava iz stava 3 tačka 3 ovog člana, po isteku roka od 30 dana od dana izvršenog snimanja, osim ako su potrebni za vođenje krivičnog i prekršajnog postupka.

+ **Vidi:**

čl. 11. Zakona - 39/2013-26.

Vrste evidencija

Član 62

Za potrebe vršenja granične kontrole, Policija vodi evidencije o:

- 1) licima i saobraćajnim sredstvima koja su podvrgnuta graničnoj provjeri;
- 2) licima i saobraćajnim sredstvima kojima nije dozvoljen prelazak državne granice;
- 3) licima prema kojima je sproveden postupak utvrđivanja identiteta;
- 4) licima kojima je izdato odobrenje iz člana 11 stav 3, člana 42 stav 2 i člana 57 stav 1 ovog zakona;
- 5) licima koja su narušila nepovredivost državne granice;
- 6) licima koja su najavila lov, odnosno ribolov uz graničnu liniju;
- 7) licima koja unose, prenose i iznose vatreno oružje i municiju preko državne granice;
- 8) licima o kojima se vodi operativna zbirka podataka;
- 9) licima i saobraćajnim sredstvima o kojima se vodi zbirka podataka koja nastaje vršenjem video nadzora.

Na zaštitu ličnih podataka iz stava 1 ovog člana, koji se obrađuju u skladu sa ovim zakonom, primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Podaci u evidencijama iz stava 1 tač. 1 do 8 ovog člana čuvaju se pet godina, a podaci iz stava 1 tačka 9 ovog člana, čuvaju se 30 dana od dana unosa u evidencije, poslije čega se brišu.

+ **Vidi:**

čl. 12. Zakona - 39/2013-26.

Način vođenja evidencija

Član 63

Evidencije iz člana 62 ovog zakona vode se u pisanoj i elektronskoj formi.

Bliži sadržaj i način vođenja evidencija iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Davanje ličnih podataka na korišćenje

Član 64

Lični podaci iz evidencija koje se vode na osnovu člana 62 ovog zakona mogu se davati drugim organima u skladu sa zakonom i organima stranih država u skladu sa međunarodnim ugovorom.

VIII. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA

Član 65

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 66

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 5.500 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) na aerodromu, lukama i željezničkoj infrastrukturi na kojima se odvija međunarodni saobraćaj ne obezbijedi prostor koji omogućava da se putnici u međunarodnom saobraćaju odvoje od drugih putnika ili ne obezbijedi prostor za smještaj stranaca koji ne ispunjavaju uslove za ulazak u Crnu Goru (član 18 stav 2);

2) u toku izgradnje i postavljanja objekata, instalacija i opreme na mjestima na kojima se vrši granična kontrola investitor ne pribavi mišljenje Policije (član 21 stav 2);

3) ne omogući policijskom službeniku slobodan prolaz i kretanje, uključujući i korišćenje svih vrsta saobraćajnih sredstava za vršenje poslova nadzora državne granice (član 26 stav 1);

4) mašinovođa voza u međunarodnom saobraćaju koji ulazi u Crnu Goru, odnosno izlazi iz Crne Gore zaustavlja voz na dijelu pruge između državne granice i graničnog prelaza, osim ako je to neophodno zbog regulisanja željezničkog saobraćaja i u slučaju više sile (član 51 stav 5);

5) mašinovođa zaustavi voz u međunarodnom saobraćaju koji je prešao državnu granicu na otvorenoj pruzi van područja graničnog prelaza i ne preduzme potrebne mjere u cilju sprječavanja ulaska, odnosno izlaska lica iz voza ili o zaustavljanju odmah ne obavijesti Policiju (član 51 stav 6);

6) operator ne preduzme mjere za usmjeravanje putnika u prostorije određene za vršenje granične provjere (član 52 stav 2);

7) vođa vazduhoplova koji u slučaju više sile sleti na poletno sletnu stazu koja nije granični prelaz nastavi let bez odobrenja Policije i organa uprave nadležnog za poslove carina (član 52 stav 4);

8) vođa vazduhoplova koji se koristi u svrhe privatnih letova u međunarodnom saobraćaju prije polijetanja ne dostavi Policiji plan leta i opštu izjavu koja sadrži informacije o identitetu putnika (član 52 stav 6);

9) zapovjednik plovnog objekta ne dostavi Policiji, odnosno najbližoj ili dostupnoj lučkoj kapetaniji ili lučkoj ispostavi kopiju popisa lica i posade, ako usljed više sile plovni objekat pristane u mjestu gdje se ne nalazi granični prelaz (član 53 stav 4);

10) zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice o svim promjenama sastava posade ili broja putnika, odmah ne obavijesti Policiju (član 53 stav 7);

11) zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice ne obavijesti Policiju, ako je moguće i prije pristajanja plovnog objekta u luci, o prisustvu skrivenih putnika (član 53 stav 8);

12) zapovjednik plovnog objekta blagovremeno ne obavjesti policijske službenike koji vrše granične provjere, odnosno najbližu ili dostupnu lučku kapetaniju ili lučku ispostavu o isplovljavanju plovnog objekta (član 53 stav 9);

13) zapovjednik plovnog objekta prije isplovljavanja ne preda policijskom službeniku nadležnom za vršenje graničnih provjera kopiju popisa članova posade i putnika broda (član 53 stav 10);

13a) zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice nakon završene granične provjere, najkraćim putem ne napusti teritorijalne vode Crne Gore (član 53 stav 11);

14) zapovjednik broda na kružnom putovanju ili brodar, odnosno ovlašćeno lice ne dostavi Policiji plan puta i program kružnog putovanja najkasnije 24 časa prije napuštanja luke polaska i prije uplovljavanja u luku dolaska u kojoj se nalazi granični prelaz (član 54 stav 1);

15) zapovjednik broda ili brodar, odnosno ovlašćeno lice ne dostavi Policiji popis članova posade i putnika najkasnije 24 časa prije pristajanja u luci na teritoriji Crne Gore, a ako putovanje do luke traje manje od 24 časa, odmah nakon završetka ukrcavanja (član 54 stav 4);

16) ako se član posade stranog broda, odnosno član posade stranog vazduhoplova koji nema potrebnu vizu za vrijeme zadržavanja broda, odnosno vazduhoplova na području graničnog prelaza kreće bez odobrenja za kretanje na području u kojem se luka, odnosno aerodrom nalazi (član 57 stav 3).

Novčanom kaznom od 250 eura do 550 eura kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1 ovog člana.

Novčanom kaznom od 50 eura do 300 eura kazniće se i fizičko lice za prekršaj iz stava 1 tač. 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 13a, 14, 15 i 16 ovog člana.

+ **Vidi:**

čl. 2. Zakona - 40/2011-1.

čl. 13. Zakona - 39/2013-26.

Član 67

Novčanom kaznom od 100 eura do 1.100 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) pređe državnu granicu van graničnog prelaza ili pređe ili pokuša preći granični prelaz bez važeće putne isprave ili druge isprave propisane za prelazak državne granice van vremena koje je određeno za odvijanje saobraćaja na graničnom prelazu ili suprotno načinu koji je u skladu sa namjenom graničnog prelaza (član 10 stav 2);

2) ne stavi na uvid isprave propisane za prelazak državne granice ili se ne podvrgne graničnoj provjeri ili napusti područje graničnog prelaza dok se ne izvrši granična provjera ili izbjegava, odnosno pokušava izbjeci graničnu provjeru (član 40 stav 1).

+ **Vidi:**

čl. 2. Zakona - 40/2011-1.

čl. 14. Zakona - 39/2013-26.

Član 68

Novčanom kaznom od 50 eura do 300 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) učestvuje u pojedinačnom ili grupnom lovu i ribolovu u dubini teritorije do 300 metara od granične linije, bez pisane najave Policiji najkasnije 24 časa prije početka lova (član 8 stav 3);

2) pređe državnu granicu van graničnog prelaza i van utvrđenog radnog vremena graničnog prelaza, osim u slučaju slobodne plovidbe ili iskrcavanja pomoraca radi boravka u opštini na čijem području je luka u kojoj je njihov brod pristao ili u susjednim opštinama ili prelaska lica ili grupe lica koja imaju odobrenje za prelazak državne granice ili ako je takav prelazak neophodan iz opravdanih razloga i nije suprotan međunarodnom ugovoru, prelaska lica ili grupe lica u slučaju nepredviđenih hitnih situacija, odnosno više sile i o tome ne obavijesti Policiju bez odlaganja (član 11 stav 1);

3) se kreće ili zadržava izvan određenog prostora područja graničnog prelaza ili se ne pridržava upozorenja ili ne izvršava naređenja policijskih službenika koji vrše graničnu kontrolu (član 22 stav 2);

3a) ne nosi identifikacionu oznaku na lijevoj strani gornjeg spoljnog dijela odjeće za vrijeme boravka na području graničnog prelaza (član 23 stav 1);

4) saobraćajno sredstvo kojim prelazi državnu granicu ne zaustavi na određenom prostoru graničnog prelaza na kome se obavlja granična provjera (član 40 stav 3);

5) saobraćajnim sredstvom ne napusti područje graničnog prelaza poslije završene granične provjere (član 40 stav 3).

+ **Vidi:**

[čl. 2. Zakona - 40/2011-1.](#)

[čl. 15. Zakona - 39/2013-26.](#)

Član 68a

"Novčanom kaznom od 3.000 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako Policiji na graničnom prelazu na kojem će putnici ući u Crnu Goru odmah po završetku prijave putnika za let ne dostavi podatke ili dostavi nepotpune ili netačne podatke o putnicima (član 52a stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

+ **Vidi:**

[čl. 16. Zakona - 39/2013-26.](#)

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje podzakonskih akata

Član 69

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje podzakonskih akata

Član 69a

Podzakonski akt iz člana 57 stav 4 ovog zakona uskladiće se sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

+ **Vidi:**

[čl. 17. Zakona - 39/2013-26.](#)

Usklađivanje rada operatora i upravljača

Član 70

Operator aerodroma, luke i upravljač željezničke infrastrukture dužan je da obaveze u pogledu uređenja i opremanja graničnih prelaza ispuni u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja zakona

Član 71

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o nadzoru državne granice ("Službeni list RCG", br. 72/05).

Prestanak važenja odredbe zakona

Član 71a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 2 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojim su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

+ **Vidi:**

čl. 18. Zakona - 39/2013-26.

Stupanje na snagu zakona

Član 72

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OSNOVNI TEKST

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o graničnoj kontroli

Proglašavam Zakon o graničnoj kontroli, koji je donijela Skupština Crne Gore 24. saziva, na drugoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2009. godini, dana 22. oktobra 2009. godine.

Broj: 01-2738/2

Podgorica, 26. oktobra 2009. godine

Predsjednik Crne Gore

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na drugoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2009. godini, dana 22. oktobra 2009. godine, donijela je

Zakon o graničnoj kontroli

*Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 72/2009 od
30.10.2009. godine.*

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Granična kontrola i međunarodna granična policijska saradnja vrše se u skladu sa ovim zakonom.

Granična kontrola

Član 2

Granična kontrola, u smislu ovog zakona, obuhvata nadzor državne granice, granične provjere i procjenu prijetnji za bezbjednost državne granice i vrši se radi:

- 1) obezbjeđenja državne granice;
- 2) zaštite života i zdravlja ljudi i životne sredine;
- 3) sprječavanja vršenja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja i pronalaženja i hvatanja njihovih učinilaca;
- 4) sprječavanja nezakonitih migracija;
- 5) sprječavanja i otkrivanja drugih aktivnosti i radnji kojima se ugrožava javna bezbjednost.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **državna granica** je zamišljena vertikalna ravan koja prolazi graničnom linijom i dijeli kopneni, vazdušni i vodeni (morski, jezerski i riječni) prostor i podzemlje Crne Gore od susjednih država, kao i državna granica na području graničnih prelaza na putevima, aerodromima, željeznicama i vodenim lukama preko kojih se odvija međunarodni saobraćaj;
- 2) **granična linija** je linija koja na kopnu i vodi dijeli teritoriju Crne Gore od susjednih država;
- 3) **operator** je pravno ili fizičko lice koje koristi i obavlja odgovarajuću djelatnost na putevima, aerodromima, željeznici ili lukama na osnovu posebnog ugovora ili nadležni organ uprave ukoliko takav ugovor ne postoji;
- 4) **službeno lice** je policijski službenik i drugi državni službenik koji na državnoj granici primjenjuje ovlaštenja, mjere i radnje propisane zakonom;
- 5) **plovni objekat** je brod, čamac i drugi plovni objekat namijenjen za plovidbu morem, jezerom i

rijekom u međunarodnom saobraćaju;

6) **brod na kružnom putovanju** je putnički brod koji plovi određenom rutom prema unaprijed određenom programu koji obuhvata i turističke aktivnosti putnika u različitim lukama, na koji se tokom plovidbe putnici, po pravilu, ne ukrcavaju i ne iskrcavaju;

7) **trajektna veza** je veza između luke na teritoriji Crne Gore i luke druge države;

8) **slobodna plovidba** je upotreba plovnog objekta u sportske ili turističke svrhe između luke Crne Gore i luke druge države.

II. DRŽAVNA GRANICA I GRANIČNA LINIJA

Određivanje državne granice

Član 4

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) imenuje Komisiju koja, zajedno sa nadležnim organima susjedne države, obavlja poslove razgraničenja i utvrđivanja državne granice i obavlja pripreme za zaključivanje međunarodnih ugovora o državnoj granici.

Stručnu pomoć Komisiji iz stava 1 ovog člana pruža organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

Poslove premjera i označavanja državne granice, održavanja i obnavljanja graničnih oznaka na državnoj granici i pripremu dokumenata o državnoj granici vrši organ uprave nadležan za poslove nekretnina.

Oznake i signalizacija

Član 5

Ako granična linija nije dovoljno vidljiva, na putevima u blizini državne granice mogu se postaviti posebne oznake i signalizacija kojima se upozorava na približavanje graničnoj liniji.

Na oznake i signalizaciju iz stava 1 ovog člana i u njihovoj neposrednoj blizini zabranjeno je postavljati druge oznake kojima se smanjuje njihova vidljivost ili na bilo koji drugi način mijenja značenje tih oznaka i signalizacije.

Oznake i signalizaciju iz stava 1 ovog člana postavlja organ uprave nadležan za poslove državnih puteva, na predlog organa uprave nadležnog za poslove policije (u daljem tekstu: Policija).

Oblik i sadržinu oznaka i signalizacije iz stava 1 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Obaveza vlasnika ili korisnika zemljišta

Član 6

Vlasnici ili korisnici zemljišta obavezni su da omoguće slobodan prolaz radi postavljanja i održavanja oznaka i signalizacije iz člana 5 ovog zakona i drugih oznaka uz državnu granicu.

Vidljivost granične linije

Član 7

Zbog vidljivosti granične linije Policija može licima zabraniti sadnju ili sjetvu određenih vrsta

poljoprivrednih kultura, drveća ili rastinja uz graničnu liniju.

Za poslove održavanja granične linije koja, u skladu sa međunarodnim ugovorom, treba da bude očišćena od stabala i drugog rastinja koje smanjuje vidljivost graničnih oznaka ili granične linije odgovoran je organ uprave nadležan za poslove nekretnina.

Bezbjednost na graničnoj liniji

Član 8

Vlada može, iz bezbjednosnih razloga, zabraniti plovidbu, lov, ribolov, prelet aviona i helikoptera, kretanje, zadržavanje i naseljavanje uz graničnu liniju.

Zabrana iz stava 1 ovog člana traje dok traju bezbjednosni razlozi.

Pojedinačni ili grupni lov i ribolov u dubini teritorije do 300 metara od granične linije mora se, u pisanoj formi, najaviti nadležnom organu, najkasnije 24 časa prije početka lova, odnosno ribolova.

Uređenje prostora uz državnu granicu

Član 9

Ako se planskim dokumentom uređuje i prostor koji doseže do 100 metara od granične linije, Policija je dužna da u postupku izrade i donošenja planskog dokumenta dostavi potrebne podatke, kao i svoje predloge i mišljenja koji su neophodni za donošenje planskog dokumenta, u skladu sa propisima o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Ne može se donijeti planski dokument kojim bi se doveli u pitanje bezbjednost i preglednost državne granice.

III. PRELAZAK DRŽAVNE GRANICE I GRANIČNI PRELAZ

Prelazak državne granice na graničnom prelazu

Član 10

Prelazak državne granice je svako kretanje ljudi preko državne granice.

Državna granica se, po pravilu, može prelaziti samo na graničnim prelazima sa važećom putnom ispravom ili drugom ispravom propisanom za prelazak državne granice, u vrijeme koje je određeno za odvijanje saobraćaja na graničnom prelazu i na način koji je u skladu sa namjenom graničnog prelaza.

Radno vrijeme graničnih prelaza koji nijesu otvoreni 24 časa mora biti naznačeno.

Prelazak državne granice van graničnog prelaza

Član 11

Izuzetno od člana 10 ovog zakona, granica se može prelaziti i van graničnog prelaza i van utvrđenog radnog vremena graničnog prelaza u slučaju:

- 1) slobodne plovidbe;
- 2) iskrcavanja pomoraca radi boravka u opštini na čijem području je luka u kojoj je njihov brod pristao ili u susjednim opštinama;
- 3) prelaska lica ili grupe lica koja imaju odobrenje za prelazak državne granice, ako je takav prelazak neophodan iz opravdanih razloga i nije suprotan međunarodnom ugovoru;

4) prelaska lica ili grupe lica u slučaju nepredviđenih hitnih situacija, odnosno više sile.

Lice koje prelazi državnu granicu u slučajevima iz stava 1 ovog člana dužno je da o tome bez odlaganja obavijesti Policiju, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Odobrenje iz stava 1 tačka 3 ovog člana na zahtjev lica koja namjeravaju da pređu državnu granicu, izdaje Policija, uz saglasnost organa uprave nadležnog za poslove carina i lučke kapetanije, sa rokom važenja do jedne godine.

Policija će oduzeti odobrenje iz stava 3 ovog člana prije isteka roka važenja ako je zloupotrijebljeno, ako se ne koristi u svrhu radi koje je izdato i po prestanku razloga radi kojeg je izdato.

Sadržaj i obrazac odobrenja iz stava 3 ovog člana i zahtjeva za izdavanje tog odobrenja, kao i bliži način izdavanja odobrenja propisuje Ministarstvo.

Granični prelaz

Član 12

Granični prelaz je mjesto određeno za prelazak državne granice u drumskom, željezničkom, vazdušnom, pomorskom, jezerskom i riječnom saobraćaju.

Granični prelaz može biti stalni, sezonski i privremeni.

Stalni granični prelaz je mjesto određeno za prelazak državne granice u toku čitave godine u skladu sa planskim dokumentom.

Sezonski granični prelaz je mjesto određeno za prelazak državne granice u određenom periodu godine.

Privremeni granični prelaz je mjesto određeno za privremeni prelazak državne granice.

Plan sezonskih graničnih prelaza i postavljanje objekata

Član 13

Plan sezonskih graničnih prelaza donosi Ministarstvo uz saradnju sa ministarstvima nadležnim za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata, saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija, finansija i inostranih poslova.

Odobrenje za postavljanje objekata po planu iz stava 1 ovog člana izdaje ministarstvo nadležno za uređenje prostora i izgradnju objekata.

Granični prelazi za međunarodni i pogranični saobraćaj

Član 14

Granični prelazi mogu biti otvoreni za međunarodni i pogranični saobraćaj.

Granični prelaz otvoren za međunarodni saobraćaj je mjesto za prelazak državne granice crnogorskih i stranih državljana.

Granični prelaz otvoren za pogranični saobraćaj je mjesto za prelazak državne granice radi boravka crnogorskih državljana iz određene pogranične zone Crne Gore u određenoj pograničnoj zoni susjedne države, odnosno boravka državljana susjedne države iz određene pogranične zone u određenoj pograničnoj zoni Crne Gore, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Otvaranje graničnog prelaza

Član 15

Granični prelaz otvara se aktom Vlade, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Aktom o otvaranju graničnog prelaza propisuje se vrsta graničnog prelaza, vrijeme na koje se otvara sezonski granični prelaz tokom godine, radno vrijeme graničnog prelaza i način prelaska državne granice.

Određivanje privremenog graničnog prelaza

Član 16

Izuzetno, privremeni granični prelaz može se odrediti na zahtjev ili po prethodno pribavljenoj saglasnosti nadležnog organa susjedne države radi:

- 1) izvođenja vježbi za sprječavanje prirodnih i drugih katastrofa;
- 2) održavanja kulturnih, vjerskih, naučnih, stručnih, sportskih i turističkih aktivnosti;
- 3) potrebe za preusmjeravanjem saobraćaja;
- 4) obavljanja aktivnosti koje proizilaze iz međunarodnih ugovora;
- 5) poljoprivrednih i ekonomskih aktivnosti ako postoji širi ekonomski interes.

Rješenje o određivanju privremenog graničnog prelaza donosi ministar, uz saglasnost ministara nadležnih za poslove finansija, saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija, inostranih poslova i uređenja prostora i zaštite životne sredine.

Rješenjem iz stava 2 ovog člana određuje se vrijeme na koje se taj prelaz otvara, koje ne može biti duže od tri mjeseca u toku jedne kalendarske godine, osim u slučaju iz stava 1 tačka 5 ovog člana i utvrđuju se troškovi njegovog otvaranja i rada.

Uređenost i opremljenost graničnog prelaza

Član 17

Granični prelazi moraju biti uređeni i opremljeni tako da omogućavaju bezbjedno vršenje granične kontrole, u skladu sa standardima i uslovima koje utvrđuje Vlada.

Uređenost i opremljenost graničnih prelaza iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na privremene granične prelaze.

Obaveze operatora i upravljača

Član 18

Operator je dužan da na graničnom prelazu obezbijedi potrebne uslove za vršenje granične kontrole u skladu sa članom 17 stav 1 ovog zakona.

Operator aerodroma, luke i upravljač željezničke infrastrukture na kojima se odvija međunarodni saobraćaj dužan je da obezbijedi prostor koji omogućava da se putnici u međunarodnom saobraćaju odvoje od drugih putnika, kao i prostor za smještaj stranaca koji ne ispunjavaju uslove za ulazak u Crnu Goru, u skladu sa posebnim zakonom.

Međusobni odnosi u vezi korišćenja objekata i prostora između operatora i upravljača iz stava 2 ovog člana i Policije uređuju se ugovorom.

Područje graničnog prelaza

Član 19

Područje graničnog prelaza, u smislu ovog zakona, obuhvata prostor koji je potreban za vršenje granične kontrole i drugih graničnih poslova, kao i neposrednu okolinu sa objektima koji su potrebni za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja i za vršenje granične kontrole i drugih graničnih poslova.

Na zajedničkim graničnim prelazima, područje graničnog prelaza određuje se u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Određivanja područja graničnog prelaza iz stava 1 ovog člana, na predlog Policije, propisuje Ministarstvo u saglasnosti sa organima državne uprave nadležnim za poslove pomorstva, saobraćaja i telekomunikacija, uređenja prostora i izgradnje objekata, nekretnina i carine.

Označavanje graničnog prelaza

Član 20

Granični prelaz, izuzev privremenog graničnog prelaza, i njegovo područje označavaju se propisanim oznakama i drugom signalizacijom, a natpisi se ispisuju na crnogorskom i stranom jeziku.

Oznake i drugu signalizaciju iz stava 1 ovog člana u drumskom saobraćaju, na predlog Policije, postavlja i održava organ uprave nadležan za poslove državnih puteva.

Oznake i signalizaciju na graničnom prelazu i njegovom području na aerodromima, lukama i željezničkoj infrastrukturi, na zahtjev Policije, postavlja i održava operator.

Oblik, sadržinu i izgled oznaka i druge signalizacije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ograničenja pri izgradnji i postavljanju objekata

Član 21

Na području graničnog prelaza ne mogu se graditi i postavljati objekti, instalacije i oprema ako bi njihova izgradnja ili postavljanje ometali vršenje granične kontrole.

U toku izgradnje i postavljanja objekata, instalacija i opreme na mjestima na kojima se vrši granična kontrola investitor je dužan da pribavi mišljenje Policije.

Kretanje i zadržavanje na području graničnog prelaza

Član 22

Na području graničnog prelaza mogu se kretati i zadržavati: službena lica, lica koja namjeravaju da pređu državnu granicu ili su je već prešla i lica koja obavljaju djelatnost na području graničnog prelaza.

Lica koja obavljaju djelatnost na području graničnog prelaza i lica koja namjeravaju da pređu državnu granicu ili su je već prešla mogu se kretati i zadržavati na za to određenom prostoru i dužna su da se pridržavaju upozorenja i izvršavaju naređenja policijskog službenika koji vrši graničnu kontrolu (u daljem tekstu: policijski službenik).

Identifikaciona oznaka

Član 23

Lica koja obavljaju djelatnost na području graničnog prelaza moraju na lijevoj strani gornjeg spoljnog dijela odjeće da nose identifikacionu oznaku za vrijeme boravka na području graničnog prelaza.

Troškove izdavanja identifikacione oznake iz stava 1 ovog člana snosi lice koje je podnijelo zahtjev za izdavanje te oznake.

Obrazac identifikacione oznake i način njenog izdavanja propisuje Ministarstvo.

IV. GRANIČNA KONTROLA

1. Nadležnost za vršenje granične kontrole

Ovlašćenja Policije u vršenju granične kontrole

Član 24

Graničnu kontrolu vrši Policija.

U vršenju poslova granične kontrole, policijski službenik primjenjuje ovlašćenja utvrđena zakonom, kojima se sa najmanje štetnih posljedica postiže cilj.

Policija je ovlašćena da, radi vršenja poslova granične kontrole, postavlja i koristi tehnička i druga sredstva komunikacije, kao i druga sredstva u skladu sa zakonom.

2. Nadzor državne granice

Ovlašćenja Policije u vršenju poslova nadzora državne granice

Član 25

Nadzor državne granice podrazumijeva mjere, radnje i ovlašćenja koje se preduzimaju uz državnu granicu, između graničnih prelaza i na graničnim prelazima izvan utvrđenog radnog vremena, u cilju suzbijanja prekograničnog kriminala, sprječavanja nezakonitog prelaska državne granice i zaštite njene nepovredivosti i preduzimanja mjera protiv lica koja su na nezakonit način prešla državnu granicu.

Nadzor državne granice vrši se na kopnu, moru i unutrašnjim vodama, primjenom odgovarajućih operativno taktičkih mjera i radnji.

U vršenju poslova nadzora državne granice, policijski službenik je ovlašćen i da:

- 1) vrši provjeru zastave plovnog objekta na teritorijalnom moru i unutrašnjim vodama, zaustavi plovni objekat, pretrese ga i pregleda odgovarajuće isprave;
- 2) goni, zadržava i sprovodi u najbližu luku ili pristanište plovni objekat koji se ne pridržava propisa Crne Gore, međunarodnih ugovora i međunarodnih običaja;
- 3) postavlja rampe i druge prepreke na putevima koji nijesu u funkciji graničnog prelaza, radi sprječavanja nezakonitog prelaska državne granice.

Način vršenja nadzora iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prava i obaveze vlasnika ili korisnika zemljišta

Član 26

Vlasnik ili korisnik zemljišta obavezan je da policijskom službeniku, radi vršenja poslova nadzora državne granice, omogući slobodan prolaz i kretanje, uključujući i korišćenje svih vrsta saobraćajnih sredstava.

Štetu koju u slučaju iz stava 1 ovog člana pretrpi vlasnik ili korisnik zemljišta dužna je da naknadi Policija primjenom opštih propisa o naknadi štete.

Granični incidenti i povrede državne granice

Član 27

Granični incident je aktivnost stranih državnih organa na teritoriji Crne Gore, koja nije u skladu sa međunarodnim ugovorima ili propisima Crne Gore, kao i svako drugo narušavanje nepovredivosti državne granice i životne sredine u prostoru oko državne granice od strane službenika državnih organa i službenika organa lokalne uprave susjedne države.

Povreda državne granice je svako narušavanje nepovredivosti državne granice koje prouzrokuje stranac.

Granični incident i povredu državne granice utvrđuje Policija.

Granični incident i povreda državne granice rješavaju se u skladu sa međunarodnim ugovorom, odnosno diplomatskim putem, ukoliko ne postoji međunarodni ugovor.

Način postupanja Policije u utvrđivanju i rješavanju graničnog incidenta i povrede državne granice propisuje Ministarstvo, po pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za inostrane poslove.

3. Granična provjera

Definicija granične provjere

Član 28

Granična provjera obuhvata mjere i radnje koje se vrše na graničnom prelazu prilikom namjeravanog ili neposredno nakon obavljenog prelaska državne granice u cilju kontrole zakonitog ulaska lica u Crnu Goru, odnosno izlaska iz Crne Gore.

Vršenje granične provjere

Član 29

Granična provjera vrši se na području graničnog prelaza.

Granična provjera može se vršiti i van područja graničnog prelaza, u vozovima i na brodovima.

Granična provjera ili dio granične provjere može se vršiti na području druge države, ukoliko je to u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Prilikom vršenja granične provjere mora se poštovati dostojanstvo lica čija se provjera vrši, bez obzira na pol, rasu, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, invaliditet, godine života ili polnu orijentaciju.

Poslovi granične provjere

Član 30

Poslovi granične provjere obuhvataju provjeru:

- 1) lica;
- 2) stvari;
- 3) saobraćajnog sredstva.

Provjera lica

Član 31

Prilikom vršenja granične provjere lica policijski službenik ovlašten je da:

1) vrši uvid u putne ili druge isprave propisane za prelazak državne granice i uzima podatke iz putnih i drugih isprava;

2) utvrđuje identitet lica koja prelaze državnu granicu i vrši provjeru u evidencijama koje vodi Policija, Ministarstvo i drugi organi državne uprave, kao i međunarodne organizacije;

3) uzima otiske svih prstiju i dlanova lica i druge biometrijske podatke ako postoji sumnja u identitet, odnosno u vjerodostojnost putne ili druge isprave propisane za prelazak državne granice;

4) provjerava da li lice ispunjava uslove za ulazak u Crnu Goru, odnosno izlazak iz Crne Gore;

5) ovjerava prelazak državne granice, odnosno unosi u putnu ili drugu ispravu propisanu za prelazak državne granice podatke o ulasku i izlasku, kao i podatke o zabrani ulaska u zemlju, podatke o unošenju i prenošenju vatrenog oružja i municije i druge podatke od značaja za graničnu provjeru;

6) provjerava svrhu putovanja lica;

7) vrši pregled i pretres lica koji ne obuhvata pregled tjelesnih šupljina, ukoliko na drugi način nije moguće obaviti provjeru lica;

8) zadrži lice za vrijeme koje je neophodno za vršenje provjere, a najduže šest časova.

Policijski službenik je dužan da obezbijedi pravilno, nesmetano i brzo odvijanje granične provjere.

Provjera stvari i saobraćajnog sredstva

Član 32

Ako postoje osnovi sumnje o posjedovanju zabranjenih stvari, policijski službenik je ovlašćen da od lica koje prelazi državnu granicu zahtijeva da pokaže stvari i predmete koje ima kod sebe ili u saobraćajnom sredstvu.

U postupku vršenja granične provjere stvari, policijski službenik može, prije vršenja provjere, da omogući licu da prijavi stvari organu uprave nadležnom za poslove carina.

Provjera saobraćajnog sredstva je provjera koja obuhvata unutrašnji i spoljni vizuelni pregled saobraćajnog sredstva, pretres saobraćajnog sredstva i provjeru u evidencijama o saobraćajnim sredstvima za kojima se traga.

Policijski službenik je ovlašćen da izvrši pretres saobraćajnog sredstva, uključujući i rastavljanje pojedinih djelova saobraćajnog sredstva, ako postoje osnovi sumnje da lice koje upravlja saobraćajnim sredstvom prevozi skrivena lica i zabranjene stvari koje ukazuju na njihov identitet ili identitet drugih putnika u saobraćajnom sredstvu, a radi sprječavanja nezakonitog prelaska državne granice.

Pravila o pregledanju i pretresu stvari i saobraćajnog sredstva

Član 33

Lice koje upravlja saobraćajnim sredstvom ili lice čije se stvari provjeravaju prisustvuje pregledu, odnosno pretresu.

Policijski službenik može izvršiti pregled, odnosno pretres stvari i saobraćajnog sredstva bez naredbe suda.

O izvršenom pretresu saobraćajnog sredstva i stvari iz stava 1 ovog člana policijski službenik sačinjava zapisnik.

Odstupanje od režima granične provjere

Član 34

U slučaju izuzetnih i nepredviđenih okolnosti koje su dovele do saobraćaja takve jačine da vrijeme čekanja na graničnom prelazu postaje predugo, i pored toga što su iskorišćene sve organizacione i druge mogućnosti, moguće je odstupanje od režima granične provjere.

Odstupanje iz stava 1 ovog člana podrazumijeva propuštanje pojedinih radnji prilikom vršenja granične provjere, uvodi se postepeno i traje dok traju okolnosti koje su ga izazvale.

Odluku o odstupanju od režima granične provjere donosi policijski službenik koji rukovodi graničnom provjerom na graničnom prelazu.

Policijski službenik iz stava 3 ovog člana određuje prioritetne ciljeve granične provjere koji treba da budu prilagođeni konkretnim uslovima, tako da ta provjera bude uspješna.

Prilikom određivanja prioritetnih ciljeva granične provjere, provjera ulaska po pravilu ima prednost u odnosu na provjeru izlaska iz Crne Gore.

U slučaju odstupanja od režima granične provjere, policijski službenik stavlja otisak štambilja u putne isprave na ulasku u Crnu Goru i na izlasku iz Crne Gore, u skladu sa članom 43 ovog zakona.

Shodna primjena drugih propisa

Član 35

Kad policijski službenik prilikom pregleda ili pretresa lica, stvari ili saobraćajnog sredstva pronađe predmete koje treba oduzeti ili koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku, nastaviće postupak po propisima kojima se uređuje krivični ili prekršajni postupak.

Ako stvari koje policijski službenik pronađe prilikom pregleda ili pretresa lica, stvari ili saobraćajnog sredstva nijesu potrebne za sprovođenje postupka iz stava 1 ovog člana, a podliježu carinskoj ili drugoj kontroli, dalji postupak nastavljaju organi nadležni za vršenje te kontrole, u skladu sa posebnim zakonom.

Minimalna granična provjera

Član 36

Crnogorski državljani, stranci koji mogu da ulaze u Crnu Goru u skladu sa međunarodnim ugovorom i propisom o viznom režimu na osnovu lične karte i stranci državljani država članica Evropske Unije podliježu minimalnoj provjeri, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Minimalna granična provjera je provjera identiteta lica na osnovu uvida u putnu ispravu, a sastoji se od brze i neposredne provjere, po potrebi upotrebom tehničkih sredstava i provjerom u evidencijama o izdatim putnim ispravama, ukradenim, nezakonito stečenim, izgubljenim i nevažećim putnim ispravama, kao i utvrđivanjem znakova falsifikovanja.

Provjera iz stava 1 ovog člana vrši se prilikom ulaska u Crnu Goru i izlaska iz Crne Gore.

Detaljna granična provjera

Član 37

Lica koja nijesu obuhvaćena članom 36 stav 1 ovog zakona, kao i lica za koja postoje osnovi sumnje da mogu ugroziti bezbjednost državne granice, javnu bezbjednost, javni poredak i javno zdravlje, podliježu detaljnoj graničnoj provjeri prilikom ulaska u Crnu Goru ili izlaska iz Crne Gore.

Prilikom detaljne provjere, lice koje se provjerava na drugoj liniji provjere, obavještava se o svrsi i postupku te provjere.

Druga linija provjere obuhvata mjere i radnje koje se mogu dalje vršiti na posebno određenom mjestu na graničnom prelazu, koje nije mjesto na kojem se vrši granična provjera svih lica.

Detaljna granična provjera prilikom ulaska u Crnu Goru

Član 38

Detaljna granična provjera prilikom ulaska u Crnu Goru obuhvata provjeru:

- 1) uslova za ulazak stranaca propisanih posebnim zakonom;
- 2) putnih isprava radi utvrđivanja znakova falsifikovanja;
- 3) ulaznih i izlaznih štambilja u putnim ispravama u cilju provjere prekoračenja trajanja odobrenog boravka;
- 4) mjesta polaska i mjesta namjeravanog boravka i, po potrebi, odgovarajuće prateće isprave;
- 5) potrebnih novčanih sredstava za vrijeme trajanja i u svrhu namjeravanog boravka, za povratak u državu porijekla ili tranzit do treće države u kojoj mu je zagaranтован prihvаt ili da ta sredstva može zakonito steći;
- 6) da lice, njegovo prevozno sredstvo i stvari koje nosi sa sobom neće ugroziti bezbjednost državne granice, javni poredak i javno zdravlje.

Provjera iz stava 1 ovog člana podrazumijeva neposrednu provjeru podataka i upozorenja o licima i stvarima iz odgovarajućih evidencija, kao i radnje koje treba preduzeti na osnovu tih upozorenja.

Detaljna granična provjera prilikom izlaska iz Crne Gore

Član 39

Detaljna granična provjera prilikom izlaska iz Crne Gore obuhvata provjeru:

- 1) posjedovanja važeće putne isprave za prelazak državne granice;
- 2) znakova falsifikovanja na putnoj ispravi;
- 3) posjedovanja važeće vize, odnosno odobrenja privremenog boravka ili stalnog nastanjenja;
- 4) da lice nije prekršilo odobrenje prekoračenjem odobrenog vremena boravka;
- 5) upozorenja o licima i predmetima iz odgovarajuće baze podataka.

Dužnosti prilikom prelaska državne granice

Član 40

Lice koje namjerava da pređe ili je već prešlo državnu granicu dužno je da:

- 1) stavi na uvid isprave propisane za prelazak državne granice;
- 2) se podvrgne graničnoj provjeri;
- 3) ne napušta područje graničnog prelaza dok se ne izvrši granična provjera;
- 4) ne izbjegava i ne pokušava da izbjegne graničnu provjeru.

Lice iz stava 1 ovog člana dužno je da, na zahtjev policijskog službenika, da dodatna objašnjenja u vezi podataka i dokumentacije iz člana 38 stav 1 i člana 39 ovog zakona u vezi prelaska državne granice i postupka po njegovim upozorenjima i naređenjima.

Lice koje upravlja saobraćajnim sredstvom kojim prelazi državnu granicu dužno je da zaustavi saobraćajno sredstvo na određenom prostoru graničnog prelaza na kojem se vrši granična provjera i da, poslije završene provjere, saobraćajnim sredstvom napusti područje graničnog prelaza.

Unošenje i iznošenje oružja i municije

Član 41

Lica koja prelaze državnu granicu mogu unositi ili iznositi one vrste oružja i municije koje se u skladu sa zakonom mogu nabaviti, držati i nositi, pod uslovom da to oružje i municiju prijave policijskom službeniku prilikom prelaska državne granice.

Neprijavljeno oružje i municija na graničnom prelazu oduzima se i predaje Policiji na dalje postupanje.

Postupak i način unošenja, prenošenja i iznošenja oružja preko državne granice bliže propisuje Ministarstvo.

Postupak izdavanja odobrenja pripadnicima stranih službi bezbjednosti

Član 42

Za ulazak u Crnu Goru pripadniku stranih službi bezbjednosti u uniformi sa službenim vatrenim oružjem i vozilom koje je označeno njihovim oznakama izdaje se odobrenje.

Odobrenje za ulazak licima iz stava 1 ovog člana izdaje Policija.

Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na ulazak, boravak ili prelazak stranih oružanih snaga preko teritorije Crne Gore u cilju izvođenja vježbi, obuke i učestvovanja u mirovnim i humanitarnim aktivnostima u skladu sa odredbama posebnog zakona kojim se uređuju pitanja vojske i odbrane.

Pripadnici stranih službi bezbjednosti iz stava 1 ovog člana, koji su članovi delegacija u službenoj posjeti, mogu ući u Crnu Goru i bez posebnog odobrenja u uniformi i sa ličnim naoružanjem ako je sastavni dio uniforme, uz prethodnu usmenu saglasnost Policije.

Pripadnici stranih službi bezbjednosti koji neposredno obezbjeđuju visoke predstavnike drugih država ili međunarodnih organizacija, prilikom posjeta Crnoj Gori, mogu nositi službeno vatreno oružje i municiju, uz prethodnu usmenu saglasnost Policije.

Izuzetno, odobrenje, odnosno saglasnost iz st. 2, 4 i 5 ovog člana može se izdati i licima koja su u tranzitu preko teritorije Crne Gore.

Obrazac, sadržinu i način izdavanja odobrenja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Stavljanje otiska štambilja

Član 43

Prelazak državne granice ovjerava se u putnoj ispravi stavljanjem otiska štambilja, ukoliko međunarodnim ugovorom nije drukčije predviđeno.

Otisak ulaznog ili izlaznog štambilja stavlja se i u putnu ispravu:

- 1) u kojoj je već sadržana važeća viza koja strancima omogućava prelazak državne granice;
- 2) stranca kome je na graničnom prelazu izdata viza;
- 3) stranca kome za ulazak nije potrebna viza;
- 4) crnogorskog državljanina prilikom izlaska iz Crne Gore.

Licima koja državnu granicu prelaze sa ličnom kartom, na njihov zahtjev, policijski službenik dužan je da izda potvrdu koja služi kao dokaz o ulasku u Crnu Goru, odnosno izlasku iz Crne Gore.

Izuzetak od obaveze stavljanja otiska štambilja

Član 44

Izuzetno od člana 43 ovog zakona, otisak ulaznog, odnosno izlaznog štambilja ne stavlja se u:

1) putne isprave visokih predstavnika druge države i članova njene delegacije čiji je dolazak službeno najavljen diplomatskim putem;

2) dozvole pilota ili potvrde članova posade aviona;

3) putne isprave pomoraca u slučaju kad ostaju na brodu u području luke u kojoj brod pristaje;

4) putne isprave članova posade i putnika brodova na kružnom putovanju koji podliježu provjerama u skladu sa članom 54 stav 2 ovog zakona;

5) putnu ispravu stranca, na njegov zahtjev, ukoliko bi to moglo prouzrokovati ozbiljne probleme, pri čemu se činjenica ulaska ili izlaska, lično ime i broj putne isprave konstatuju na posebnom listu koji se uručuje strancu.

Izgled, sadržaj i način stavljanja otiska štambilja u putnu ispravu, obrazac potvrde iz člana 43 stav 3 ovog zakona i obrazac posebnog lista iz stava 1 tačka 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

4. Posebna pravila graničnih provjera određenih kategorija lica

Lica koja ne podliježu graničnoj provjeri

Član 45

Graničnim provjerama ne podliježu predstavnici drugih država i članovi njihovih delegacija čiji je ulazak u Crnu Goru i izlazak iz Crne Gore najavljen Policiji diplomatskim putem.

Granična provjera pilota i drugih članova posade

Član 46

Piloti, imaoči pilotske dozvole i drugi članovi posade koji imaju potvrdu o pripadnosti posadi izdatu u skladu sa posebnim propisima, za vrijeme obavljanja dužnosti podliježu graničnoj provjeri iz člana 36 ovog zakona.

Provjera lica iz stava 1 ovog člana vrši se prije provjere putnika ili na posebnom za to predviđenom mjestu, a ako policijski službenik poznaje ta lica, njihovu provjeru može vršiti povremeno.

Lica iz stava 1 ovog člana, za vrijeme obavljanja dužnosti mogu:

1) se ukrcajati ili iskrcavati na aerodromu gdje privremeno pristaju;

2) ući na teritoriju opštine u koju privremeno slijeću.

Granična provjera pomoraca

Član 47

Pomorci, imaoči identifikacione isprave pomorca izdate u skladu sa posebnim propisima, koji se iskrcavaju radi boravka u području luke u kojoj je brod pristao ili u susjednom mjestu, ne podliježu graničnim provjerama pod uslovom da se nalaze na popisu posade broda kojem pripadaju, a koji je prethodno predat na provjeru Policiji.

U skladu sa procjenom prijetnji za bezbjednost državne granice i zaštitu od nezakonite migracije, pomorci podliježu graničnoj provjeri prije njihovog iskrcavanja na obalu.

Ako pomorac predstavlja prijetnju za bezbjednost državne granice, javni poredak i javno zdravlje, može mu se zabraniti iskrcavanje.

Pomorac koji namjerava da boravi van mjesta koje se nalazi u blizini luke mora ispunjavati uslove za ulazak na teritoriju Crne Gore u skladu sa posebnim propisima.

Granična provjera lica sa diplomatskim statusom

Član 48

Lice koje je imalac diplomatskog ili službenog pasoša izdatog u skladu sa propisima svoje države, kao i imalac isprave za prelazak državne granice koju izdaje međunarodna organizacija podliježe minimalnoj graničnoj provjeri i ima prioritet i olakšice prilikom vršenja te provjere u odnosu na ostale putnike, ukoliko se radi o službenom putovanju.

Lice iz stava 1 ovog člana ne prilaže dokaz o potrebnim sredstvima za izdržavanje, u skladu sa posebnim zakonom.

Policijski službenik može da zahtijeva od lica koje se poziva na privilegije i imunitete po međunarodnom pravu da pruži dokaz kojim se potvrđuje njegov diplomatski status.

Akreditovanim članovima diplomatskih i konzularnih predstavništava i članovima njihovih porodica prelazak državne granice je dozvoljen na osnovu posebne lične karte koja je izdata u skladu sa posebnim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Kad policijski službenik utvrdi da postoje smetnje za ulazak lica iz st. 1 do 4 ovog člana u Crnu Goru, tim licima neće zabraniti ulazak bez prethodne konsultacije sa organom državne uprave nadležnim za inostrane poslove.

Prekogranični radnici

Član 49

Prekogranični radnici koji često prelaze državnu granicu na istom graničnom prelazu podliježu graničnoj provjeri iz člana 36 ovog zakona.

Izuzetno, lica iz stava 1 ovog člana, koja su dobro poznata policijskom službeniku zbog čestog prelaska državne granice na istom graničnom prelazu i za koja je provjerama u odgovarajućim evidencijama utvrđeno da ne postoje smetnje za prelazak državne granice, povremeno će se podvrgavati graničnoj provjeri u cilju utvrđivanja da:

- 1) posjeduju odgovarajuće isprave za prelazak državne granice;
- 2) ispunjavaju uslove za ulazak u Crnu Goru u skladu sa posebnim propisima.

Nad licima iz stava 1 ovog člana povremeno se može sprovoditi detaljna granična provjera, bez najave.

Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana shodno se primjenjuju i na druge kategorije lica koja često prelaze državnu granicu.

Maloljetno lice

Član 50

Prilikom provjere maloljetnog lica, policijski službenik posebnu pažnju obraća da li maloljetno lice putuje samo ili u pratnji drugog lica.

Kad maloljetno lice putuje u pratnji drugog lica policijski službenik provjerava:

- 1) da li je to drugo lice roditelj ili zakonski zastupnik određen u skladu sa zakonom;
- 2) činjenice i okolnosti koje ukazuju na mogućnost da li je maloljetno lice nezakonito odvedeno od jednog od roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

U slučajevima iz stava 2 ovog člana policijski službenik vrši detaljnu graničnu provjeru koja obavezno obuhvata provjeru odobrenja za putovanje u drugu državu maloljetnog lica, izdatog u skladu sa posebnim propisima.

Kad maloljetno lice putuje bez pratnje, policijski službenik vrši detaljnu graničnu provjeru kako bi se utvrdilo da li maloljetno lice napušta Crnu Goru bez odobrenja roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika određenog u skladu sa zakonom.

5. Posebna pravila graničnih provjera u međunarodnom željezničkom, vazdušnom, pomorskom, jezerskom i riječnom saobraćaju

Granična provjera u međunarodnom željezničkom saobraćaju

Član 51

U vozovima u međunarodnom saobraćaju vrši se granična provjera svih putnika i osoblja koji prelaze državnu granicu, kao i osoblja u teretnim i praznim vozovima.

Provjere iz stava 1 ovog člana vrše se na peronu na prvoj stanici dolaska ili odlaska i u vozu tokom vožnje do prelaska državne granice.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u cilju bržeg odvijanja željezničkog putničkog saobraćaja, granična provjera, u skladu sa međunarodnim ugovorom, može se vršiti u vozu tokom vožnje do prve stanice na teritoriji druge države.

Policijski službenik, prilikom vršenja granične provjere, može zatražiti provjeru prostora u vagonima uz pomoć konduktera u cilju otkrivanja skrivenih lica i stvari koje podliježu graničnoj provjeri.

Voz u međunarodnom saobraćaju koji ulazi u Crnu Goru, odnosno izlazi iz Crne Gore, ne smije se zaustaviti na dijelu pruge između državne granice i graničnog prelaza, osim ako je to neophodno zbog regulisanja željezničkog saobraćaja i u slučaju više sile.

Ako se voz u međunarodnom saobraćaju koji je prešao državnu granicu zaustavi na otvorenoj pruzi van područja graničnog prelaza, mašinovođa je dužan da preuzme potrebne mjere u cilju spriječavanja ulaska, odnosno izlaska lica iz voza i o zaustavljanju odmah obavijesti Policiju.

Granična provjera u međunarodnom vazdušnom saobraćaju

Član 52

Granična provjera lica u međunarodnom vazdušnom saobraćaju vrši se na aerodromu, na mjestu određenom za tu svrhu.

Operator je dužan da preduzme mjere za usmjeravanje putnika u prostorije određene za vršenje granične provjere.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, granične provjere se mogu vršiti i u avionu ili na izlazima iz aviona, na osnovu procjene opasnosti koja je u vezi sa bezbjednošću državne granice i nezakonitim migracijama.

Ako, u slučaju više sile, vazduhoplov sleti na poletno sletnu stazu koja nije granični prelaz, vazduhoplov može nastaviti let samo nakon odobrenja Policije i organa uprave nadležnog za poslove carina.

Odredba stava 4 ovog člana shodno se primjenjuje i na vazduhoplov koji sleti bez dozvole.

Vođa vazduhoplova koji se koristi u svrhe privatnih letova u međunarodnom saobraćaju dužan je da prije polijetanja Policiji dostavi plan leta i opštu izjavu koja sadrži informacije o identitetu putnika.

Na opštu izjavu iz stava 6 ovog člana policijski službenik stavlja otisak štambilja.

Opšti postupci za granične provjere u međunarodnom pomorskom, jezerskom i riječnom saobraćaju

Član 53

Granična provjera na plovnom objektu u međunarodnom saobraćaju vrši se u luci dolaska ili polaska u kojoj se nalazi granični prelaz ili na plovnom objektu. U skladu sa međunarodnim ugovorom, granična provjera se može vršiti i tokom plovidbe ili nakon pristajanja plovnog objekta na području druge države.

Provjerom iz stava 1 ovog člana utvrđuje se da li članovi posade i putnici ispunjavaju uslove za ulazak u Crnu Goru ili izlazak iz Crne Gore, u skladu sa posebnim zakonom.

Zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice, popis članova posade i svih putnika u dva primjerka predaje Policiji najkasnije nakon pristajanja u luku.

Ako, usljed više sile, plovni objekat pristane u mjestu gdje se ne nalazi granični prelaz, zapovjednik plovnog objekta dužan je da kopiju popisa članova posade i putnika dostavi Policiji, odnosno najbližoj ili dostupnoj lučkoj kapetaniji ili lučkoj ispostavi.

U slučaju iz stava 4 ovog člana zapovjednik plovnog objekta ne smije ukrcavati i iskrcavati lica osim ako se radi o spašavanju tih lica.

Kopiju popisa iz stava 4 ovog člana potpisuje policijski službenik koji vrši graničnu provjeru i vraća je zapovjedniku plovnog objekta koji je dužan da je pokaže na zahtjev Policije za vrijeme boravka u luci.

Zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice o svim promjenama sastava posade ili broja putnika odmah obavještava Policiju.

Zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice obavještava Policiju, ako je moguće i prije pristajanja plovnog objekta u luci, o prisustvu skrivenih putnika. Zapovjednik broda odgovoran je za skrivene putnike.

Zapovjednik plovnog objekta dužan je da blagovremeno obavijesti policijske službenike koji vrše granične provjere o isplovljavanju plovnog objekta, odnosno najbližu ili dostupnu lučku kapetaniju ili lučku ispostavu.

Prije isplovljavanja zapovjednik plovnog objekta dužan je da kopiju popisa iz stava 4 ovog člana preda policijskom službeniku nadležnom za vršenje graničnih provjera.

Posebni postupak granične provjere broda na kružnom putovanju

Član 54

Zapovjednik broda na kružnom putovanju ili brodar, odnosno ovlašćeno lice dužan je da dostavi Policiji plan puta i program kružnog putovanja najkasnije 24 časa prije napuštanja luke polaska i prije uplovljavanja u luku dolaska u kojoj se nalazi granični prelaz.

Nakon uplovljavanja, odnosno prije isplovljavanja iz luke članovi posade i putnici podliježu graničnim provjerama na osnovu popisa članova posade i putnika koji se nalaze na brodu.

U popis članova posade i putnika unose se ime i prezime, datum rođenja, državljanstvo i broj i vrsta putne isprave, a ako je potrebno i broj vize.

Zapovjednik broda ili brodar, odnosno ovlašćeno lice dostavlja popis iz stava 2 ovog člana Policiji najkasnije 24 časa prije pristajanja u luci na teritoriji Crne Gore, a ako putovanje do luke traje manje od 24 časa, odmah nakon završetka ukrcavanja.

Na popis članova posade i putnika iz stava 2 ovog člana stavlja se otisak štambilja.

Putnici koji se iskrcavaju na obalu podliježu graničnoj provjeri u skladu sa ovim zakonom, osim ako procjena rizika povezanih sa bezbjednošću državne granice i nezakonitom migracijom ukazuje da ne postoji potreba da se provjera vrši.

Poseban postupak granične provjere lica na plovnom objektu za slobodnu plovidbu

Član 55

Granična provjera lica na plovnom objektu za slobodnu plovidbu koji uplovi u luku u kojoj se nalazi granični prelaz vrši se na osnovu popisa tih lica koji se dostavlja Policiji najkasnije nakon pristajanja u luku.

Ukoliko se lica sa plovnog objekta za slobodnu plovidbu iskrcavaju u luku radi boravka u njoj, podliježu graničnim provjerama.

Plovni objekat za slobodnu plovidbu može uploviti u luku koja nije određena kao granični prelaz, ukoliko mu to dozvoli najbliža ili dostupna lučka kapetanija ili lučka ispostava i u slučaju više sile.

Najbliža ili dostupna lučka kapetanija ili lučka ispostava o uplovljavanju plovnog objekta za slobodnu plovidbu obavještava Policiju u najbližoj luci koja je određena kao granični prelaz u cilju vršenja granične provjere. Popis lica na plovnom objektu za slobodnu plovidbu dostavlja se najbližoj ili dostupnoj lučkoj kapetaniji ili lučkoj ispostavi koja ga predaje Policiji najkasnije nakon pristajanja plovnog objekta za slobodnu plovidbu u luku.

Prilikom granične provjere iz stava 4 ovog člana, Policiji se predaje dokument koji sadrži sve tehničke karakteristike plovnog objekta za slobodnu plovidbu i popis lica na tom plovnom objektu. Kopija tog dokumenta čini sastavni dio isprava plovnog objekta sve dok se plovni objekat nalazi u teritorijalnim vodama Crne Gore.

Kopija dokumenta iz stava 5 ovog člana prilikom isplovljavanja plovnog objekta za slobodnu plovidbu vraća se Policiji.

Posebni postupak granične provjere na trajektu

Član 56

Na trajektnoj vezi vrši se granična provjera putnika, vozača, članova posade trajekta i vozila na trajektu, i to:

- putnika - pješaka pojedinačno;
- vozača i putnika autobusa pojedinačno, njihovim izlaskom iz autobusa;
- putnika u automobilima dok su u svojim automobilima;
- vozača teških teretnih kamiona i lica u pratnji dok su u svojim kamionima, odvojeno od ostalih putnika;
- članova posade na trajektima na način iz člana 52 ovog zakona;
- vozila, kao i tereta i robe u i na vozilima, povremeno i neselektivno u cilju otkrivanja nezakonitih migranata.

Izdavanje odobrenja za kretanje člana posade koji nema vizu

Član 57

Članu posade stranog broda, koji nema potrebnu vizu, za vrijeme zadržavanja broda na području graničnog prelaza ili luke, može se izdati odobrenje za kretanje na području u kojem se luka nalazi.

Član posade stranog broda iz stava 1 ovog člana ne smije se bez odobrenja kretati na području na kojem se luka nalazi.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana, na zahtjev zapovjednika stranog broda, izdaje Policija, za vrijeme zadržavanja broda, najduže do 30 dana.

Obrazac, sadržinu i način izdavanja odobrenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

V. POSLOVI POLICIJE VAN PODRUČJA GRANIČNOG PRELAZA

Ovlašćenja policijskog službenika

Član 58

Van područja graničnog prelaza policijski službenik je ovlašten da vrši kontrolu lica, saobraćajnog sredstva i stvari na putnim pravcima i objektima od značaja za prekogranični promet, radi sprječavanja nezakonitog ulaska u Crnu Goru i boravka u Crnoj Gori, kao i sprječavanja prekograničnog kriminala, sve dok postoje saznanja da se na taj način mogu pronaći učinioci krivičnih djela i kad za to postoje bezbjednosni razlozi.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana policijski službenik primjenjuje ovlašćenja iz čl. 31, 32 i 33 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana policijski službenik ne stavlja otisak štambilja u putne isprave.

VI. MEĐUNARODNA GRANIČNA SARADNJA

Oblici saradnje

Član 59

Međunarodna granična saradnja obuhvata aktivnosti stranih policijskih službi na državnoj teritoriji Crne Gore, odnosno Policije na stranoj državnoj teritoriji, saradnju sa stranim službama bezbjednosti i razmjenu oficira za vezu.

Međunarodna saradnja iz stava 1 ovog člana ostvaruje se na osnovu međunarodnog ugovora.

Međunarodna granična saradnja službi

Član 60

Na teritoriju Crne Gore mogu ući službenici stranih bezbjednosnih službi i vršiti određene radnje nadzora državne granice i druge poslove međunarodne policijske saradnje saglasno međunarodnim ugovorima.

Policijski službenici mogu, u skladu sa međunarodnim ugovorom, u drugim državama vršiti određene radnje i poslove iz stava 1 ovog člana.

Pripadnici stranih službi iz stava 1 ovog člana mogu na teritoriji Crne Gore, bez posebnog odobrenja, koristiti tehničku opremu i vozila sa svojim oznakama, nositi uniformu, službeno oružje i druga sredstva prinude, ako je to sastavni dio njihove službene uniforme.

VII. EVIDENCIJE

Prikupljanje ličnih podataka

Član 61

U cilju efikasnog obavljanja granične kontrole i drugih poslova u skladu sa ovim zakonom, Policija je

ovlašćena da od lica prema kojima primjenjuje ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom prikuplja lične podatke i da te podatke unosi i obrađuje u evidencijama.

Radi vođenja evidencija propisanih ovim zakonom, Policija je ovlašćena da lične podatke od lica iz stava 1 ovog člana prikuplja i uz primjenu tehničkih i drugih sredstava.

Pod tehničkim i drugim sredstvima iz stava 2 ovog člana podrazumjevaju se uređaji i druga tehnička sredstva kojima se, u cilju traganja, utvrđivanja identiteta i pronalaska učinilaca krivičnih djela i prekršaja prilikom vršenja granične kontrole, vrši fotografisanje, snimanje i video nadzor. Ovi uređaji mogu biti automatski.

Uređaji iz stava 3 ovog člana, kad su postavljeni na području graničnog prelaza, moraju biti postavljeni na vidnom mjestu sa vidno obilježenim znakom upozorenja.

Snimci ličnih podataka prikupljeni uz pomoć uređaja i sredstava iz st. 2 i 3 ovog člana uništavaju se po isteku roka od pet godina od dana izvršenog snimanja, osim ako nijesu potrebni za vođenje krivičnog i prekršajnog postupka.

Blži način postavljanja i korišćenja uređaja i drugih tehničkih sredstava iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Vrste evidencija

Član 62

Policija je ovlašćena da za potrebe vršenja granične kontrole i drugih poslova iz ovog zakona vodi evidencije o licima:

- 1) koja su podvrgnuta graničnoj provjeri;
- 2) kojima nije dozvoljen prelazak državne granice;
- 3) prema kojima je sproveden postupak utvrđivanja identiteta;
- 4) kojima je izdato odobrenje iz člana 11 stav 3, člana 42 stav 2 i člana 57 stav 1 ovog zakona;
- 5) koja su narušila nepovredivost državne granice;
- 6) koja su najavila lov, odnosno ribolov uz graničnu liniju;
- 7) koja unose, prenose i iznose vatreno oružje i municiju preko državne granice;
- 8) o kojima se vodi operativna zbirka podataka.

Podaci u evidencijama iz stava 1 ovog člana koji se odnose na strance prikupljaju se i obrađuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Podaci u evidenciji iz stava 1 tač. 1, 2, 3, 6 i 7 ovog člana čuvaju se pet godina nakon unosa u evidenciju.

Podaci u evidenciji iz stava 1 tač. 4, 5 i 8 ovog člana čuvaju se deset godina nakon unosa u evidenciju.

Način vođenja evidencija

Član 63

Evidencije iz člana 62 ovog zakona vode se u pisanoj i elektronskoj formi.

Blži sadržaj i način vođenja evidencija iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Davanje ličnih podataka na korišćenje

Član 64

Lični podaci iz evidencija koje se vode na osnovu člana 62 ovog zakona mogu se davati drugim organima u skladu sa zakonom i organima stranih država u skladu sa međunarodnim ugovorom.

VIII. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA

Član 65

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 66

Novčanom kaznom od dvadesetostrukog do stostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice i privredno društvo, ako:

1) na aerodromu, lukama i željezničkoj infrastrukturi na kojima se odvija međunarodni saobraćaj ne obezbijedi prostor koji omogućava da se putnici na međunarodnom saobraćaju odvoje od drugih putnika ili ne obezbijedi prostor za smještaj stranaca koji ne ispunjavaju uslove za ulazak u Crnu Goru (član 18 stav 2);

2) u toku izgradnje i postavljanja objekata, instalacija i opreme na mjestima na kojima se obavlja granična kontrola investitor ne pribavi mišljenje Policije (član 21 stav 2);

3) ne omogući policijskom službeniku slobodan prolaz i kretanje, uključujući i korišćenje svih vrsta saobraćajnih sredstava za obavljanje poslova nadzora državne granice (član 26 stav 1);

4) mašinovođa voza u međunarodnom saobraćaju koji ulazi u Crnu Goru, odnosno izlazi iz Crne Gore zaustavlja voz na dijelu pruge između državne granice i graničnog prelaza, osim ako je to neophodno zbog regulisanja željezničkog saobraćaja i u slučaju više sile (član 51 stav 5);

5) mašinovođa zaustavi voz u međunarodnom saobraćaju koji je prešao državnu granicu na otvorenoj pruzi van područja graničnog prelaza i ne preduzme potrebne mjere u cilju sprječavanja ulaska, odnosno izlaska lica iz voza ili o zaustavljanju odmah ne obavijesti Policiju (član 51 stav 6);

6) operator ne preduzme mjere za usmjeravanje putnika u prostorije određene za vršenje granične provjere (član 52 stav 2);

7) vođa vazduhoplova koji u slučaju više sile sleti na poletno sletnu stazu koja nije granični prelaz nastavi let bez odobrenja Policije i organa uprave nadležnog za poslove carina (član 52 stav 4);

8) vođa vazduhoplova koji se koristi u svrhe privatnih letova u međunarodnom saobraćaju prije polijetanja ne dostavi Policiji plan leta i opštu izjavu koja sadrži informacije o identitetu putnika (član 52 stav 6);

9) zapovjednik plovnog objekta ne dostavi Policiji, odnosno najbližoj ili dostupnoj lučkoj kapetaniji ili lučkoj ispostavi kopiju popisa lica i posade, ako usljed više sile plovni objekat pristane u mjestu gdje se ne nalazi granični prelaz (član 53 stav 4);

10) zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice o svim promjenama sastava posade ili broja putnika, odmah ne obavjesti Policiju (član 53 stav 7);

11) zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice ne obavjesti Policiju, ako je moguće i prije pristajanja plovnog objekta u luci, o prisustvu skrivenih putnika (član 53 stav 8);

12) zapovjednik plovnog objekta blagovremeno ne obavjesti policijske službenike koji vrše granične provjere, odnosno najbližu ili dostupnu lučku kapetaniju ili lučku ispostavu o isplovljavanju plovnog objekta (član 53 stav 9);

13) zapovjednik plovnog objekta prije isplovljavanja ne preda policijskom službeniku nadležnom za vršenje graničnih provjera kopiju popisa članova posade i putnika broda (član 53 stav 10);

14) zapovjednik broda na kružnom putovanju ili brodar, odnosno ovlašteno lice ne dostavi Policiji plan puta i program kružnog putovanja najkasnije 24 časa prije napuštanja luke polaska i prije uplovljavanja u luku dolaska u kojoj se nalazi granični prelaz (član 54 stav 1);

15) zapovjednik broda ili brodar, odnosno ovlašteno lice ne dostavi Policiji popis članova posade i putnika najkasnije 24 časa prije pristajanja u luci na teritoriji Crne Gore, a ako putovanje do luke traje manje od 24 časa, odmah nakon završetka ukrcavanja (član 54 stav 4);

16) se član posade stranog broda koji nema potrebnu vizu za vrijeme zadržavanja broda na području graničnog prelaza ili luke kreće bez odobrenja za kretanje na području u kojem se luka nalazi (član 57 stav 1).

Novčanom kaznom od petostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1 ovog člana.

Novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se i fizičko lice za prekršaj iz stava 1 tač. 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 i 16 ovog člana.

Član 67

Novčanom kaznom od dvostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) pređe državnu granicu van graničnog prelaza ili pređe ili pokuša preći granični prelaz bez važeće putne isprave ili druge isprave propisane za prelazak državne granice van vremena koje je određeno za odvijanje saobraćaja na graničnom prelazu ili suprotno načinu koji je u skladu sa namjenom graničnog prelaza (član 10 stav 2);

2) ne stavi na uvid isprave propisane za prelazak državne granice ili se ne podvrgne graničnoj provjeri ili napusti područje graničnog prelaza dok se ne izvrši granična provjera ili izbjegava, odnosno pokušava izbjeci graničnu provjeru (član 40 stav 1).

Član 68

Novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) učestvuje u pojedinačnom ili grupnom lovu i ribolovu u dubini teritorije do 300 metara od granične linije, bez pisane najave Policiji najkasnije 24 časa prije početka lova (član 8 stav 3);

2) pređe državnu granicu van graničnog prelaza i van utvrđenog radnog vremena graničnog prelaza, osim u slučaju slobodne plovidbe ili iskrcavanja pomoraca radi boravka u opštini na čijem području je luka u kojoj je njihov brod pristao ili u susjednim opštinama ili prelaska lica ili grupe lica koja imaju odobrenje za prelazak državne granice ili ako je takav prelazak neophodan iz opravdanih razloga i nije suprotan međunarodnom ugovoru, prelaska lica ili grupe lica u slučaju nepredviđenih hitnih situacija, odnosno više sile i o tome ne obavijesti Policiju bez odlaganja (član 11 stav 1);

3) se kreće ili zadržava izvan određenog prostora područja graničnog prelaza ili se ne pridržava upozorenja ili ne izvršava naređenja policijskih službenika koji vrše graničnu kontrolu (član 22 stav 2);

4) saobraćajno sredstvo kojim prelazi državnu granicu ne zaustavi na određenom prostoru graničnog prelaza na kome se obavlja granična provjera (član 40 stav 3);

5) saobraćajnim sredstvom ne napusti područje graničnog prelaza poslije završene granične provjere (član 40 stav 3).

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje podzakonskih akata

Član 69

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje rada operatora i upravljača

Član 70

Operator aerodroma, luke i upravljač željezničke infrastrukture dužan je da obaveze u pogledu uređenja i opremanja graničnih prelaza ispuní u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja zakona

Član 71

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o nadzoru državne granice ("Službeni list RCG", br. 72/05).

Stupanje na snagu zakona

Član 72

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-765/14

Podgorica, 22. oktobra 2009. godine

Skupština Crne Gore 24. saziva

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.

IZMENE

Član 82a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oružju

*Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 20/2011 od
15.4.2011. godine.*

Član 82a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi odredba člana 41 Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni list CG", br. 72/09).

Član 82a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oružju

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 20/2011 od 15.4.2011. godine.

Član 82a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi odredba člana 41 Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni list CG", br. 72/09).

Član 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 40/2011 od 8.8.2011. godine.

Član 2

U Zakonu o graničnoj kontroli ("Službeni list CG", br. 72/09) u članu 66 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 1.000 eura do 5.500 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:".

U stavu 2 riječi: "od petostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori" zamjenjuju se riječima: "od od 250 eura do 550 eura."

U stavu 3 riječi: "od jednostrukog do petostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori" zamjenjuju se riječima: "od 50 eura do 300 eura."

U članu 67 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 100 eura do 1.100 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:".

U članu 68 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 50 eura do 300 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:".

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva na 10 sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2013. godini, dana 30. jula 2013. godine.

Broj: 01-1448/2

Podgorica 2. avgusta 2013. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na 10. sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2013. godini, dana 30. jula 2013. godine, donijela je

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 39/2013 od 7.8.2013. godine, a stupio je na snagu 15.8.2013. godine.

Član 1

U Zakonu o graničnoj kontroli ("Službeni list CG", broj 72/09) u članu 4 st. 1 i 2 mijenjaju se i glase:

"Poslove razgraničenja i utvrđivanja državne granice, kao i pripreme za zaključivanje međunarodnog ugovora o državnoj granici, zajedno sa nadležnim organima susjedne države, vrši komisija koju obrazuju

organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo) i organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Državna granica obilježava se graničnim oznakama, u skladu sa međunarodnim ugovorom."

Član 2

U članu 5 stav 4 riječi: "ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo)" zamjenjuju se riječju "Ministarstvo".

Član 3

U članu 8 stav 1 poslije riječi "Vlada" dodaju se riječi: "Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada)".

Član 4

U članu 19 stav 3 mijenja se i glasi:

"Područje graničnog prelaza iz stava 1 ovog člana određuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnih za poslove saobraćaja i pomorstva, uređenja prostora i izgradnje objekata, katastra nepokretnosti i carine.

Član 5

U članu 32 stav 3 mijenja se i glasi:

"Provjera saobraćajnog sredstva obuhvata:

- 1) unutrašnji i spoljni vizuelni pregled saobraćajnog sredstva;
- 2) pretres saobraćajnog sredstva, uključujući i rastavljanje pojedinih djelova saobraćajnog sredstva, ako postoje osnovi sumnje da lice koje upravlja saobraćajnim sredstvom prevozi skrivena lica i zabranjene stvari koje ukazuju na njihov identitet ili identitet drugih putnika u saobraćajnom sredstvu, a radi sprječavanja nezakonitog prelaska državne granice;
- 3) provjeru isprava za korišćenje i upravljanje saobraćajnim sredstvom i uzimanje podataka iz tih isprava;
- 4) provjeru u evidencijama koje vodi Ministarstvo i drugi organi državne uprave, kao i međunarodne organizacije."

Dosadašnji stav 4 briše se.

Član 6

U članu 36 stav 2 mijenja se i glasi:

"Minimalna granična provjera obuhvata provjeru:

- 1) identiteta lica na osnovu uvida u putnu ispravu, a sastoji se od brze i neposredne provjere, po potrebi upotrebom tehničkih sredstava i provjerom u evidencijama o izdatim putnim ispravama, ukradenim, nezakonito stečenim, izgubljenim i nevažećim putnim ispravama, kao i od utvrđivanja znakova falsifikovanja;
- 2) saobraćajnog sredstva upotrebom tehničkih sredstava i provjerom u evidencijama saobraćajnih sredstava koje vodi Ministarstvo i drugi organi državne uprave, kao i međunarodne organizacije."

Član 7

U članu 44 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"Pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, u slučajevima odstupanja od režima granične provjere iz člana

34 ovog zakona, otisak ulaznog, odnosno izlaznog štambilja ne stavlja se u:

- 1) putne isprave crnogorskih državljana;
- 2) putne isprave stranaca koji mogu da ulaze u Crnu Goru u skladu sa međunarodnim ugovorom i propisom o viznom režimu na osnovu lične karte;
- 3) putne isprave državljana država članica Evropske Unije.

Član 8

Poslije člana 52 dodaje se novi član koji glasi:

"Obaveze prevoznika u vazdušnom saobraćaju

Član 52a

Prevoznik u vazdušnom saobraćaju dužan je da, odmah po završetku prijave putnika za let, Policiji na graničnom prelazu na kojem će putnici ući u Crnu Goru, dostavi potpune i tačne podatke o putnicima.

Podaci iz stava 1 ovog člana su: ime i prezime, broj i vrsta putne isprave, državljanstvo, datum rođenja, naziv graničnog prelaza na kojem će ući u Crnu Goru, oznaka leta, vrijeme polaska i dolaska, ukupan broj putnika i mjesto ukrcaja.

Podaci iz stava 1 ovog člana prikupljaju se i dostavljaju elektronskim putem, a u slučaju nemogućnosti takvog dostavljanja, prikupljanje i dostavljanje tih podataka vrši se na drugi odgovarajući način.

O dostavi podataka iz stava 1 ovog člana prevoznik u vazdušnom saobraćaju registrovan u Crnoj Gori obavijestit će putnika u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti."

Član 9

U članu 53 poslije stava 10 dodaje se novi stav koji glasi:

"Zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice, dužan je da, nakon završene granične provjere, najkraćim plovnim putem, plovnim objektom napusti teritorijalne vode Crne Gore."

Član 10

Član 57 mijenja se i glasi:

"Članu posade stranog broda, koji nema potrebnu vizu, a svoj status može dokazati identifikacionom ispravom pomorca iz člana 47 stav 1 ovog zakona ili je upisan u popis članova posade i putnika, kao i članu posade stranog vazduhoplova, koji nema potrebnu vizu, a posjeduje ispravu člana posade izdatu u skladu sa međunarodnim standardima, za vrijeme zadržavanja broda, odnosno vazduhoplova na području graničnog prelaza može se izdati odobrenje za kretanje na području u kojem se nalazi granični prelaz, luka, odnosno aerodrom.

Odobrenja iz stava 1 ovog člana, na zahtjev zapovjednika stranog broda, odnosno vođe vazduhoplova izdaje Policija, za vrijeme zadržavanja broda ili vazduhoplova, a najduže do 90 dana.

Član posade iz stava 1 ovog člana ne smije se bez odobrenja kretati na području na kojem se nalazi granični prelaz, luka ili aerodrom.

Obrazac, sadržinu i način izdavanja odobrenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo".

Član 11

Član 61 mijenja se i glasi:

"Prikupljanje ličnih i drugih podataka

Član 61

U cilju efikasnog obavljanja granične kontrole i drugih poslova u skladu sa ovim zakonom, Policija je ovlaštena da od lica prema kojima primjenjuje ovlaštenja u skladu sa ovim zakonom prikuplja lične i druge podatke i da te podatke unosi i obrađuje u evidencijama koje vodi u skladu sa ovim zakonom.

Podatke iz stava 1 ovog člana Policija može da prikuplja i primjenom tehničkih i drugih sredstava.

Pod tehničkim i drugim sredstvima podrazumijevaju se:

1) uređaji i druga tehnička sredstva kojima se vrši automatsko očitavanje putnih i drugih isprava na osnovu kojih se utvrđuje identitet lica, kao i registarskih oznaka motornih vozila;

2) uređaji i druga tehnička sredstva kojima se, u cilju traganja, utvrđivanja identiteta i pronalaska učinilaca krivičnih djela i prekršaja prilikom vršenja granične kontrole vrši fotografisanje, snimanje i daktiloskopija;

3) video nadzor.

Uređaji iz stava 3 tač. 2 i 3 ovog člana, na području graničnog prelaza, moraju biti postavljeni na vidnom mjestu sa vidno obilježenim znakom upozorenja.

Podaci prikupljeni primjenom uređaja i sredstava iz stava 3 tač. 1 i 2 ovog člana uništavaju se po isteku roka od pet godina od dana kad su prikupljeni, a podaci prikupljeni primjenom uređaja i sredstava iz stava 3 tačka 3 ovog člana, po isteku roka od 30 dana od dana izvršenog snimanja, osim ako su potrebni za vođenje krivičnog i prekršajnog postupka."

Član 12

Član 62 mijenja se i glasi:

"Za potrebe vršenja granične kontrole, Policija vodi evidencije o:

1) licima i saobraćajnim sredstvima koja su podvrgnuta graničnoj provjeri;

2) licima i saobraćajnim sredstvima kojima nije dozvoljen prelazak državne granice;

3) licima prema kojima je sproveden postupak utvrđivanja identiteta;

4) licima kojima je izdato odobrenje iz člana 11 stav 3, člana 42 stav 2 i člana 57 stav 1 ovog zakona;

5) licima koja su narušila nepovredivost državne granice;

6) licima koja su najavila lov, odnosno ribolov uz graničnu liniju;

7) licima koja unose, prenose i iznose vatreno oružje i municiju preko državne granice;

8) licima o kojima se vodi operativna zbirka podataka;

9) licima i saobraćajnim sredstvima o kojima se vodi zbirka podataka koja nastaje vršenjem video nadzora.

Na zaštitu ličnih podataka iz stava 1 ovog člana, koji se obrađuju u skladu sa ovim zakonom, primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Podaci u evidencijama iz stava 1 tač. 1 do 8 ovog člana čuvaju se pet godina, a podaci iz stava 1 tačka 9 ovog člana, čuvaju se 30 dana od dana unosa u evidencije, poslije čega se brišu."

Član 13

U članu 66 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 1.000 eura do 5.500 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:".

U stavu 1 poslije riječi "putnici" riječ "na" zamjenjuje se riječju "u".

U tački 2 riječ "obavlja" zamjenjuje se riječju "vrši".

U tački 3 riječ "obavljanje" zamjenjuje se riječju "vršenje".

Poslije tačke 13 dodaje se nova tačka koja glasi:

"13a) zapovjednik plovnog objekta ili brodar, odnosno ovlašćeno lice nakon završene granične provjere, najkraćim putem ne napusti teritorijalne vode Crne Gore (član 53 stav 11);"

Tačka 16 mijenja se i glasi:

"16) ako se član posade stranog broda, odnosno član posade stranog vazduhoplova koji nema potrebnu vizu za vrijeme zadržavanja broda, odnosno vazduhoplova na području graničnog prelaza kreće bez odobrenja za kretanje na području u kojem se luka, odnosno aerodrom nalazi (član 57 stav 3)."

U stavu 3 poslije broja "13" dodaje se zarez i broj "13a".

Član 14

U članu 67 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 100 eura do 1.100 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:".

Član 15

U članu 68 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 50 eura do 300 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:".

U stavu 1 poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

3a) ne nosi identifikacionu oznaku na lijevoj strani gornjeg spoljnog dijela odjeće za vrijeme boravka na području graničnog prelaza (član 23 stav 1);"

Član 16

Poslije člana 68 dodaje se novi član koji glasi:

"Član 68a

"Novčanom kaznom od 3.000 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako Policiji na graničnom prelazu na kojem će putnici ući u Crnu Goru odmah po završetku prijave putnika za let ne dostavi podatke ili dostavi nepotpune ili netačne podatke o putnicima (član 52a stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci."

Član 17

Poslije člana 69 dodaje se novi član koji glasi:

"Usklađivanje podzakonskih akata

Član 69a

Podzakonski akt iz člana 57 stav 4 ovog zakona uskladiće se sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 18

Poslije člana 71 dodaje se novi član koji glasi:

"Prestanak važenja odredbe zakona

Član 71a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 2 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojim su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Član 19

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj 24-1/13-1/5

EPA 235 XXV

Podgorica, 30. jula 2013. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.